

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра фінансів

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти

на тему «Управління фінансовою діяльністю підприємства в сучасних умовах господарювання»

Виконала: студентка 2 курсу, групи ФБСз-21м спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Мудрик Вікторія Іванівна

Керівник: к.е.н., доцент кафедри фінансів

Цюпа О.П.

Рецензент: к.е.н., доцент кафедри менеджменту та маркетингу

Гречаник Н.Ю.

Івано-Франківськ – 2024 рік

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ	5
1.1. Теоретичні аспекти управління фінансовою діяльністю підприємства	5
1.2. Механізм управління фінансовою діяльністю підприємств	13
1.3. Організаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємств	21
Висновки до розділу 1	28
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ТАРКЕТТ ВІНІСІН»)	30
2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Таркетт Вінісін» та аналіз його фінансової стійкості	30
2.2. Аналіз структури та ефективності використання капіталу підприємства	41
2.3. Оцінка ефективності управління фінансовою діяльністю ТОВ «Таркетт Вінісін»	48
Висновки до розділу 2	54
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ	56
3.1. Проблеми та перспективи підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю на підприємстві в умовах війни	56
3.2. Фінансова стратегія як ефективний інструмент перспективного управління фінансовою діяльністю підприємства	68
Висновки до розділу 3	79
ВИСНОВКИ	80
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	83
ДОДАТКИ	89

ВСТУП

Актуальність теми. В сучасних умовах розвиток підприємств неможливий без ефективної фінансової діяльності, яка забезпечує створення сприятливого внутрішнього середовища для досягнення їх цілей і завдань. Це, у свою чергу, вимагає від менеджерів системи управління на підприємстві чіткого розуміння сучасних концепцій, моделей, принципів і методів організації та здійснення фінансової діяльності, які допомагають їм ефективно та раціонально проектувати, розподіляти та використовувати капітал підприємства та сприяти підвищенню їх прибутковості в процесі управління шляхом мінімізації фінансових ризиків, забезпечення високого рівня фінансової стійкості та платоспроможності.

Тому виникає нагальна потреба у створенні ефективних теоретичних засад дослідження питань, пов'язаних із фінансовою діяльністю, які мають важливе значення для наукового обґрунтування сутності, змісту та здійснення фінансової діяльності на підприємстві.

Проблемами управління фінансовою діяльністю підприємства займалися такі вчені: В.І. Аранчій, М.М. Бердар, Т. М. Журавель, Р. М. Михайленко, А.М. Поддєрьогін, О.О. Непочатенко, О.Ю. Ніпіаліді, О.О. Терещенко та інші.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних, методичних і практичних основ управління фінансовою діяльністю підприємства в сучасних умовах господарювання та визначення шляхів удосконалення системи управління фінансовою діяльністю підприємства.

Досягнення поставленої мети зумовило вирішення таких завдань:

1. Дослідити теоретичні аспекти управління фінансовою діяльністю підприємства;
2. Розглянути механізм управління фінансовою діяльністю підприємств;
3. Дослідити організаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємств;
4. Провести організаційно-економічну характеристику ТОВ «Таркетт

Вінісін» та аналіз його фінансової стійкості;

5. Проаналізувати аналіз структури та ефективності використання капіталу підприємства;

6. Здійснити оцінку ефективності управління фінансовою діяльністю ТОВ «Таркетт Вінісін»;

7. Визначити проблеми та перспективи підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю на підприємстві в умовах війни;

8. Дослідити фінансову стратегію як ефективного інструменту перспективного управління фінансовою діяльністю підприємства.

Об'єктом дослідження є управління фінансовою діяльністю підприємства на прикладі ТОВ «Таркетт Вінісін».

Предметом дослідження є механізм управління фінансовою діяльністю підприємства в сучасних умовах господарювання.

Методи дослідження. Для досягнення мети та реалізації поставлених завдань у роботі використовуються окремі загальнонаукові та специфічні методи дослідження: системний підхід, методи узагальнення та класифікації, економіко-статистичний та аналітичний метод, абстрактно-логічний метод, ситуаційний аналіз, системний підхід.

Інформаційною базою роботи є наукові дослідження, законодавчі та нормативні документи, монографії, навчальна література, періодичні видання та фінансова звітність ТОВ «Таркетт Вінісін».

Наукова новизна одержаних результатів. У кваліфікаційній роботі досліджено теоретико-організаційні основи та конкретизовано практичні рекомендації щодо вдосконалення управління фінансовою діяльністю підприємства.

Практичне значення отриманих результатів полягає в обґрунтуванні практичних рекомендацій щодо удосконалення управління фінансовою діяльністю ТОВ «Таркетт Вінісін».

Структура роботи. Кваліфікаційна робота другого магістерського рівня включає вступ, три розділи, висновки та додатки.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ОРГАНІЗАЦІЙНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Теоретичні аспекти управління фінансовою діяльністю підприємства

Ринкова економіка не може існувати без підприємництва, яке позитивно впливає на соціально-економічний розвиток суспільства, забезпечує зайнятість і добробут значної частини населення. Це особливо важливо в умовах воєнного стану, коли підприємництво стає невід'ємним механізмом існування держави. Корпоративний сектор забезпечує стабільність економіки та підвищення рівня життя громадян.

Сучасне підприємство – це самостійний суб'єкт господарювання, який здійснює господарську діяльність з метою створення доданої вартості, а саме – отримання прибутку та задоволення суспільних потреб. З огляду на різні етапи розвитку діяльності, перед підприємством стоять певні цілі та завдання. Визначення цих завдань залежить від багатьох факторів, зокрема, поточного стану підприємства, його конкурентоспроможності, відносин з іншими суб'єктами господарювання, а також внутрішніх механізмів, які впливають на функціонування підприємства [10].

При вивченні впливу всіх перерахованих факторів використовується комплексний аналіз господарської діяльності з урахуванням сучасних умов. Важливою складовою аналізу є оцінка фінансового стану підприємства, яка дає відповідь на питання, наскільки підприємство забезпечене фінансовими ресурсами, необхідними для функціонування підприємства; які вказівки щодо їх розміщення та використання? Які фінансові відносини підприємства з іншими суб'єктами господарювання? Який рівень платоспроможності підприємства та його ринкової стійкості?

Господарська діяльність будь-якого підприємства тісно пов'язана з його фінансовою діяльністю. Підприємство самостійно фінансує свої витрати відповідно до бізнес-планів, самостійно розпоряджається наявними фінансовими ресурсами та вкладає їх в операційну та інвестиційну діяльність з метою отримання прибутку.

Фінансова діяльність підприємств сьогодні – це система використання різноманітних форм і методів фінансового забезпечення функціонування підприємств і досягнення поставлених цілей, тобто практична фінансова робота.

Основними видами економічної діяльності підприємств є (рис. 1.1) []:

- операційна діяльність, в якій важливо оцінити здатність підприємства виробляти грошові кошти для забезпечення господарського процесу;

- інвестиційна діяльність – процес вкладення фінансових ресурсів в інвестиції. Показує, як майбутні потужності зможуть підтримувати необхідний рівень операційної діяльності та забезпечувати запланований рівень прибутковості та ліквідності;

- фінансова діяльність – характеризує зміни власного та позикового капіталу. Це цікаво з точки зору майбутніх вимог власників і кредиторів діючого підприємства до генерованих ними грошових потоків.

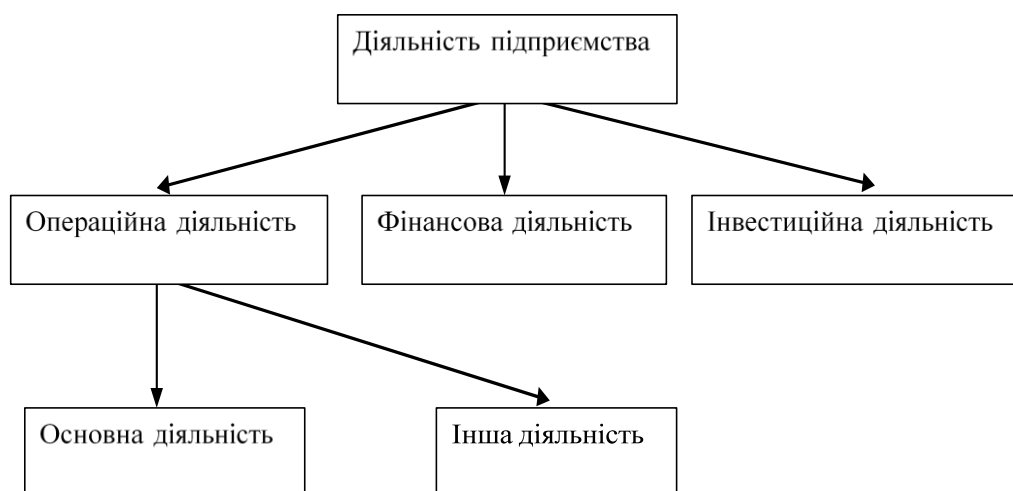

Рис. 1.1. Класифікація видів діяльності підприємства

Джерело: [20]

Фінансова діяльність, як складова частина господарської діяльності, спрямована на забезпечення надходження і використання грошових ресурсів, здійснення розрахунків, досягнення оптимального співвідношення власного і позикового капіталу та максимально ефективно його використання.

У науковій літературі існують численні визначення поняття «фінансова діяльність підприємства», що характеризують різні аспекти фінансово-економічної ситуації. Зауважимо, що відсутність єдиного погляду на сутність цього визначення ускладнює теоретичні та прикладні процеси організації ефективної фінансової діяльності, а тому потребує уточнення. Господарський кодекс України визначає, що «фінансова діяльність підприємств включає грошове та інше фінансове посередництво, а також страхування у фінансовій і страховій сфері» [13]. Тобто фінансова діяльність трактується як фінансове посередництво.

Відповідно до П(С)БО фінансова діяльність – це «діяльність, яка призводить до зміни розміру та складу власного та позикового капіталу підприємства (які не є результатом операційної діяльності)» [43]. Тобто фінансова діяльність тут характеризується як діяльність, пов'язана з формуванням і розподілом фінансових ресурсів підприємства.

Бердар М. М. визначає предмет нашого дослідження як «діяльність, пов'язану з організацією фінансів підприємства та її реалізацією відповідно до цілей і завдань стратегії економічного розвитку суб'єкта господарювання». Вид діяльності персоналу підприємства з формування та використання фінансових ресурсів. Фінансова діяльність повинна бути організована таким чином, щоб рішення, що приймаються в управлінні фінансами, були найбільш ефективними в умовах існуючих обмежень, до яких належать відсутність коштів на підприємстві та особливості бізнес-середовища» [4]. Він характеризує фінансову діяльність як особливий вид діяльності персоналу підприємства у сфері управління фінансовими ресурсами.

У посібнику Азаренкової Г. М., Журавель Т. М., Михайленко Р. М. зазначається, що «фінансова діяльність суб'єкта господарювання, реалізована

шляхом використання відповідних форм і методів фінансового забезпечення функціонування підприємства з метою досягнення його основної мети – отримання доходу» [1]. Тобто ключовим є те, що ця діяльність є функціонуванням підприємства за допомогою використання фінансових інструментів.

У підручнику А.М. Поддєрьогін: «фінансова діяльність – це система форм і методів, спрямованих на фінансове забезпечення функціонування підприємств і досягнення їх цілей» [55]. Тобто мета вказується як діяльність, спрямована на досягнення тактичних і стратегічних цілей.

За словами О. Терещенка, фінансова діяльність у широкому розумінні – це «комплекс функціональних завдань, які виконуються фінансовими службами підприємства і пов'язані з фінансуванням, інвестиційною діяльністю та фінансовим забезпеченням операційної діяльності господарської одиниці (широке розуміння)». У вузькому розумінні – процес фінансування підприємства [47].

Ніпіаліді О.Ю., Карпишин Н.І. зазначають, що «фінансова діяльність – це система використання різноманітних форм і методів фінансової підтримки підприємств і досягнення ними визначених цілей» [41]. Систематизація наведених понять дозволяє уточнити цю економічну категорію. Під фінансовою діяльністю підприємства слід розуміти цілеспрямований процес формування та ефективного використання фінансових ресурсів підприємства, спрямований на ефективне функціонування та розвиток у контексті обраної фінансової стратегії. Виходячи з наведеного визначення, можна сформулювати наступні основні завдання підприємства, спрямовані на досягнення його тактичних і стратегічних цілей:

- пошук резервів мінімізації витрат і збільшення доходів;
- підвищення прибутковості та платоспроможності;
- забезпечення необхідного рівня фінансової стійкості;
- контроль розподілу та використання фінансових ресурсів;

- фінансове забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності тощо.

Реалізація цілей і завдань фінансової діяльності здійснюється у сферах фінансового планування та прогнозування, аналізу та контролю господарської діяльності, а також оперативної (поточної) фінансово-економічної роботи. Різноманітність видів діяльності великих компаній зумовлює формування системи цілей. Тому орієнтовані на прибуток структури в таких сферах діяльності повинні формулювати цілі, пов'язані з часткою ринку, розробкою нових продуктів, підвищенням якості обслуговування, навчанням і підбором менеджерів, зростанням соціальної відповідальності тощо. Натомість некомерційні організації формулюють цілі, які найчастіше орієнтовані на соціальну відповідальність. Зауважимо, що будь-яка спрямованість, визначена метою, пронизує всі наступні рішення керівників підприємств, організацій та установ. При цьому для кожного виду діяльності повинна бути поставлена мета, важлива з точки зору компанії і виконання якої вона контролює. Відповідно до відповідної орієнтації компанії в контексті її сфери діяльності та видів діяльності цілі можуть мати стратегічний, тактичний і оперативний характер. Стратегічний – спрямований на вирішення перспективних масштабних завдань, які дають новий поштовх або змінюють вектор розвитку, якісно змінюють життя та імідж компанії, наприклад, шляхом досягнення лідерства у сфері діяльності, виходу на міжнародні ринки, кардинального оновлення виробничої база тощо. Стратегічні цілі визначають характер діяльності на перспективу, а їх реалізація вимагає великих витрат. Вибір стратегії поведінки компанії завжди є дуже відповідальною та важливою справою, що вимагає детального вивчення можливих варіантів стратегії та ґрунтовного обґрунтування обраної альтернативи. Стратегічні цілі відображають зміст практичного управління підприємством, його соціальну значущість, ступінь орієнтації на потреби персоналу підприємства, суспільства в цілому, його соціальних груп тощо [5].

Тактичні цілі є проміжними порівняно зі стратегічними і відображають окремі етапи їх досягнення, наприклад, часткове оновлення основних фондів, їх модернізацію або капітальний ремонт. Операційні цілі встановлюються на основі стратегії розвитку компанії та реалізуються в рамках стратегічних уявлень і поточних установок. Наприклад, якщо стратегічні цілі виражають якісні параметри існування компанії, то оперативні цілі, навпаки, є кількісними показниками діяльності за певний період часу. Якщо компанія надає перевагу стратегічним цілям над поточними, це означає, що керівництво орієнтує підрозділи та весь персонал на досягнення довгострокового економічного успіху та високих стандартів діяльності. І навпаки, орієнтуючись переважно на поточні результати та досягнення, компанія (підприємство) не має перспектив посісти чільне місце у світі здорового, цивілізованого ділового життя. Отже, операційні цілі, пов'язані з вирішенням поточних проблем, описують результати, необхідні для досягнення тактичних і стратегічних цілей компанії.

На досягнення цілей впливають різноманітні фактори, які за своїм складом можна розділити на такі групи:

- «бажання суб'єктів управління підприємством (власників і топ-менеджерів);
- можливості підприємства та його структурних підрозділів, а також загальна організаційна культура;
- стан зовнішнього середовища підприємства» [29].

Від якості та серйозності постановки цілей багато в чому залежить ефективність фінансової діяльності підприємства. Тому до якості цілей пред'являються підвищені вимоги. Найважливіші з них [40]:

- конкретність і вимірність;
- досяжність (відповідність можливостям підприємства і стану зовнішнього середовища);
- значущість (підвищений інтерес та їх важливість для власників компанії, керівництва та персоналу в цілому);

- зв'язність (взаємозв'язок усіх цілей компанії та її структурних підрозділів);

- повнота (охоплення цілями всіх напрямів фінансової діяльності підприємства та всіх його структурних підрозділів).

Для будь-якої компанії процес формування організаційних цілей досить складний і трудомісткий, але можна виділити певні спільні риси цього процесу, які притаманні кожній компанії. Ці особливості відображаються на етапах постановки цілей, до яких відносяться [3]:

- аналіз факторів, що впливають на визначення цілей;
- визначення загальної мети компанії;
- структурування загальної мети за напрямками та видами діяльності, термінами та іншими характеристиками;
- розробка цілей діяльності структурних підрозділів компанії.

Побажання суб'єктів управління підприємством повинні бути чітко формалізовані. Це дає можливість якісно визначати організаційні цілі та досягати їх з максимально можливою ефективністю. Формування цілей і завдань функціонування та розвитку підприємств здійснюється з урахуванням основних напрямів фінансової діяльності: фінансового планування та прогнозування, аналізу та контролю виробничо-господарської діяльності, оперативної, поточної фінансово-господарської роботи.

Основною фінансовою діяльністю більшість науковців визначає забезпечення належного фінансування. Залежно від джерела фінансування фінансування буває внутрішнім (прибуток, амортизаційні відрахування, надходження від продажу чи здачі в оренду майна) і зовнішнім (вклади в статутний капітал власника, кредити, зобов'язання позичальників, державні позики та дотації тощо).

Фінансова діяльність організації включає всі зовнішні та внутрішні фінансові відносини [25]:

- зовнішні фінансові відносини – це відносини з діловими партнерами та організаціями ринкової інфраструктури, організаціями виробничої

інфраструктури, організаціями інфраструктури фінансового ринку, бюджетними та позабюджетними фондами всіх рівнів та іншими організаціями.

- внутрішні фінансові відносини – це відносини між головною компанією та її дочірніми підприємствами, структурними підрозділами підприємства, підприємством та його засновниками, підприємством та його працівниками.

Порівняно з іншими видами діяльності підприємства (виробничою, господарською, торговельною) фінансова діяльність має свої особливості.

Таблиця 1.1

Особливості фінансової діяльності підприємств

Особливість фінансової діяльності	Характеристика
Підпорядкована виробничій (операційній) діяльності	Фінансова діяльність виступає у підпорядкованій ролі, де її завданням є забезпечення необхідних фінансових ресурсів для операційної діяльності підприємства.
Зміст залежить від галузевої приналежності та організаційної форми	Фінансова стратегія та завдання підприємства формуються залежно від його галузевої специфіки та організаційної структури.
Пов'язана безпосередньо із фінансовим ринком	Включає в себе взаємодію з фінансовими інститутами, залучення капіталу, укладання фінансових угод та операції на фінансових ринках.
Пов'язана із фінансовими ризиками	Супроводжується розпізнаванням, оцінюванням та управлінням фінансовими ризиками, що можуть виникнути в результаті здійснення фінансових операцій.
Забезпечує формування грошових потоків	Зорієнтована на ефективне управління грошовими потоками, включаючи збільшення прибутковості та забезпечення ліквідності.
Безпосередньо впливає на фінансовий стан підприємства	Результати фінансової діяльності мають прямий вплив на фінансовий стан підприємства, включаючи його рентабельність, платоспроможність та фінансову стійкість.

Джерело: [31]

Підприємство вважається успішним, якщо його фінансова діяльність безпосередньо приносить додатковий дохід порівняно з іншими видами діяльності. Це відбувається тоді, коли фінансова діяльність підприємства спрямована на пошук і мобілізацію резервів збільшення доходів і запобігання

збиткам шляхом залучення зовнішніх коштів на більш вигідних умовах, ніж середньоринкові.

У сучасних умовах господарювання фінансова діяльність підприємств вийшла за межі окремої складової господарської діяльності: вона поширюється на операційну та інвестиційну діяльність. У цьому контексті пропонується визначити фінансову діяльність як сукупність фінансових дій, здійснення яких опосередковує всю господарську діяльність і спрямоване на оптимізацію фінансового забезпечення підприємств.

1.2. Механізм управління фінансовою діяльністю підприємств

В умовах нестабільної економічної ситуації, невизначеності зовнішнього та внутрішнього середовища функціонування суб'єктів господарювання, з метою підтримки на належному рівні фінансових, матеріальних, енергетичних та інших ресурсів, необхідних для функціонування та розвитку підприємства-, виникає потреба в ефективній системі управління організацією діяльності підприємства.

Будь-яка галузь економіки потребує раціонального використання наявних фінансових ресурсів, від чого залежить ефективність діяльності, яка, у свою чергу, залежить від своєчасності та повноти фінансового забезпечення виробничо-господарської діяльності, виконання фінансових зобов'язань перед контрагентами.

Фінансовий менеджмент є складовою частиною загальної управлінської та функціональної системи суб'єкта господарювання.

Управління фінансовою діяльністю підприємства є багатограним і складним процесом. Визначаючи сутність понять «управління фінансовою діяльністю», «управління фінансовими ресурсами», «фінансовий менеджмент», «фінансові відносини», «цикл фінансового менеджменту» слід виходити з того, що об'єкти управління фінансовими діяльністю підприємства включає [9]:

- наявні у підприємства кошти та грошові потоки;
- джерела фінансових ресурсів, а саме власний капітал, зобов'язання та доходи майбутніх періодів;
- фінансові відносини, що виражають грошові відносини між суб'єктами господарських відносин.

Тому поняття «фінансові ресурси» та «фінансові відносини» є лише складовими частинами об'єкта управління фінансовою діяльністю підприємства і не можуть повною мірою його характеризувати [16].

Динаміка управління фінансами підприємства визначається постійно змінюваним обсягом фінансових ресурсів, доходів, витрат, коливаннями попиту та пропозиції капіталу, що забезпечує розширення та поглиблення зв'язків системи управління фінансами із зовнішнім середовищем.

Принципи управління фінансовою діяльністю підприємства представлені на рис. 1.2.

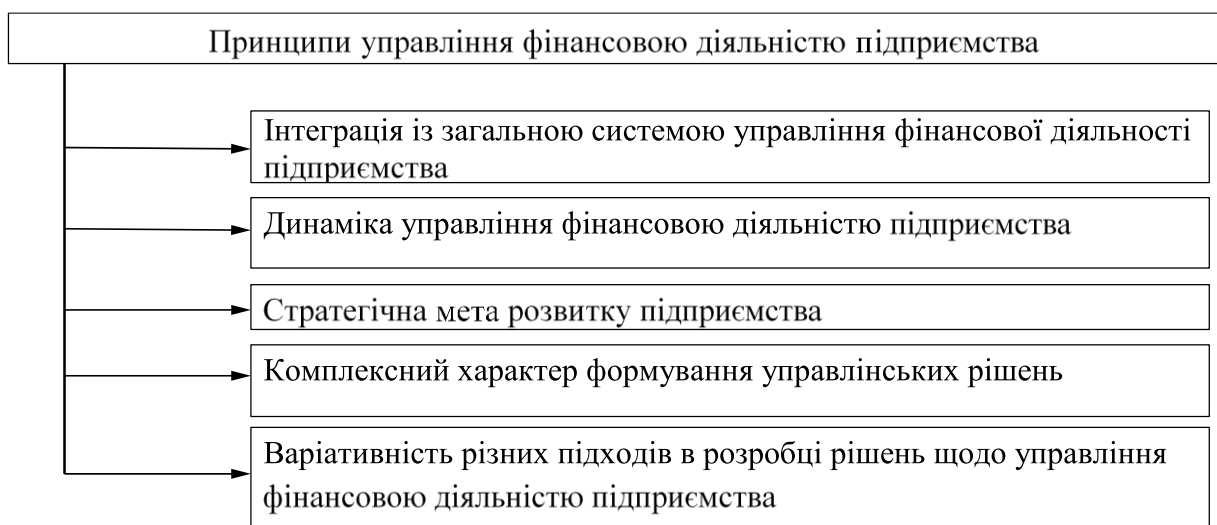

Рис. 1.2. Основні принципи управління фінансовою діяльністю підприємства

Джерело: [2]

Виходячи з принципів управління фінансовою діяльністю, можна сказати, що сама фінансова діяльність відображає формування власного капіталу підприємства, його надходження, залучення позикового капіталу для

фінансування операційної та інвестиційної діяльності, розподіл прибутку, що утворюється в результаті цієї діяльності та їх використання з метою розвитку підприємства. Для виявлення глибинних причин зміни фінансового стану необхідно вивчити показники, які «характеризують усі сторони діяльності підприємства: виробництво, його потенціал, організацію, реалізацію, фінансові операції, обіг грошових коштів тощо» [55]. Застосування комплексного комплексного аналізу фінансового стану підприємства створює реальну основу для управління окремими показниками і, як наслідок, посилення їх впливу на покращення фінансового клімату.

Фінансову діяльність підприємства необхідно аналізувати як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі, оскільки особливості їх оцінки можуть бути різними. Фінансовий стан підприємства характеризується розміщенням його коштів та джерелами їх утворення. Фінансова ефективність роботи підприємства виражається: забезпеченістю власними оборотними коштами та їх сталістю, станом нормованих товарних запасів. і матеріальних цінностей, стан і динаміка дебіторської та кредиторської заборгованості, швидкість оборотності капіталу, фактичне надання банківських кредитів, ліквідність, платоспроможність. «Стійке фінансове становище підприємства залежить насамперед від поліпшення таких якісних показників, як продуктивність праці, рентабельність виробництва, фондівіддача, а також виконання плану прибутку» [59]. Раціональному розміщенню коштів підприємства сприяє чітка організація матеріального обігу та операційної діяльності, спрямованої на прискорення грошового обігу. Аналіз фінансового стану проводиться з метою визначення того, наскільки ефективно використовуються наявні у підприємства фінансові ресурси. У зв'язку з цим аналіз фінансового стану підприємства необхідно доповнювати аналізом інших аспектів його діяльності.

Також слід зазначити, що управління фінансовою діяльністю в процесі функціонування підприємства визначається [30]:

- здатність підприємства своєчасно і в повному обсязі виконувати платіжні зобов'язання, що впливають з торгових, кредитних та інших грошових операцій;

- ступінь забезпеченості резервів і витрат власними і залученими джерелами їх формування, співвідношення обсягів власних і залучених коштів;

- здатність підприємства отримувати необхідний прибуток у процесі господарської діяльності та загальна ефективність використання активів і вкладеного капіталу;

- ефективність роботи підприємства по відношенню до обсягу авансованих фінансових ресурсів або рівня їх споживання в процесі виробництва.

Процес управління вимагає ретельного врахування соціально-психологічного чинника, який багато в чому визначає результат управлінської діяльності, але є лише одним із багатьох чинників, що впливають на ефективність управління фінансовою діяльністю підприємства. Залежно від економічних і політичних умов мети фінансової діяльності для кожного підприємства можуть бути різні методи управління фінансами (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Методи та прийоми управління фінансовою діяльністю підприємства

Управління фінансовою діяльністю	
Методи	Прийоми
прогнозування, планування, оподаткування, страхування, самофінансування, кредитування, система розрахунків, система фінансової допомоги, система фінансових санкцій, система амортизаційних відрахувань, система стимулювання, принципи ціноутворення, трастові операції, заставні операції, факторинг, оренда, лізинг.	кредити, позики, процентні ставки, дивіденди, котирування валютних курсів, акциз, дисконт та ін.

Джерело: [5]

Основою інформаційного забезпечення системи управління фінансовою діяльністю є будь-яка інформація фінансового характеру:

- бухгалтерська звітність;
- повідомлення фінансових органів;

- відомості про банківську систему;
- інформація про товарні, фондові та валютні біржі;
- інша інформація [19].

Механізм зазвичай передбачає використання відповідних методів та інструментів для взаємодії між компонентами для досягнення цілей. У системі досягається повна гармонія компонентів. Крім того, створення системи управління фінансовими ресурсами в корпоративних структурах потребує визначення необхідних складових, які спільно забезпечують досягнення фінансових цілей підприємства.

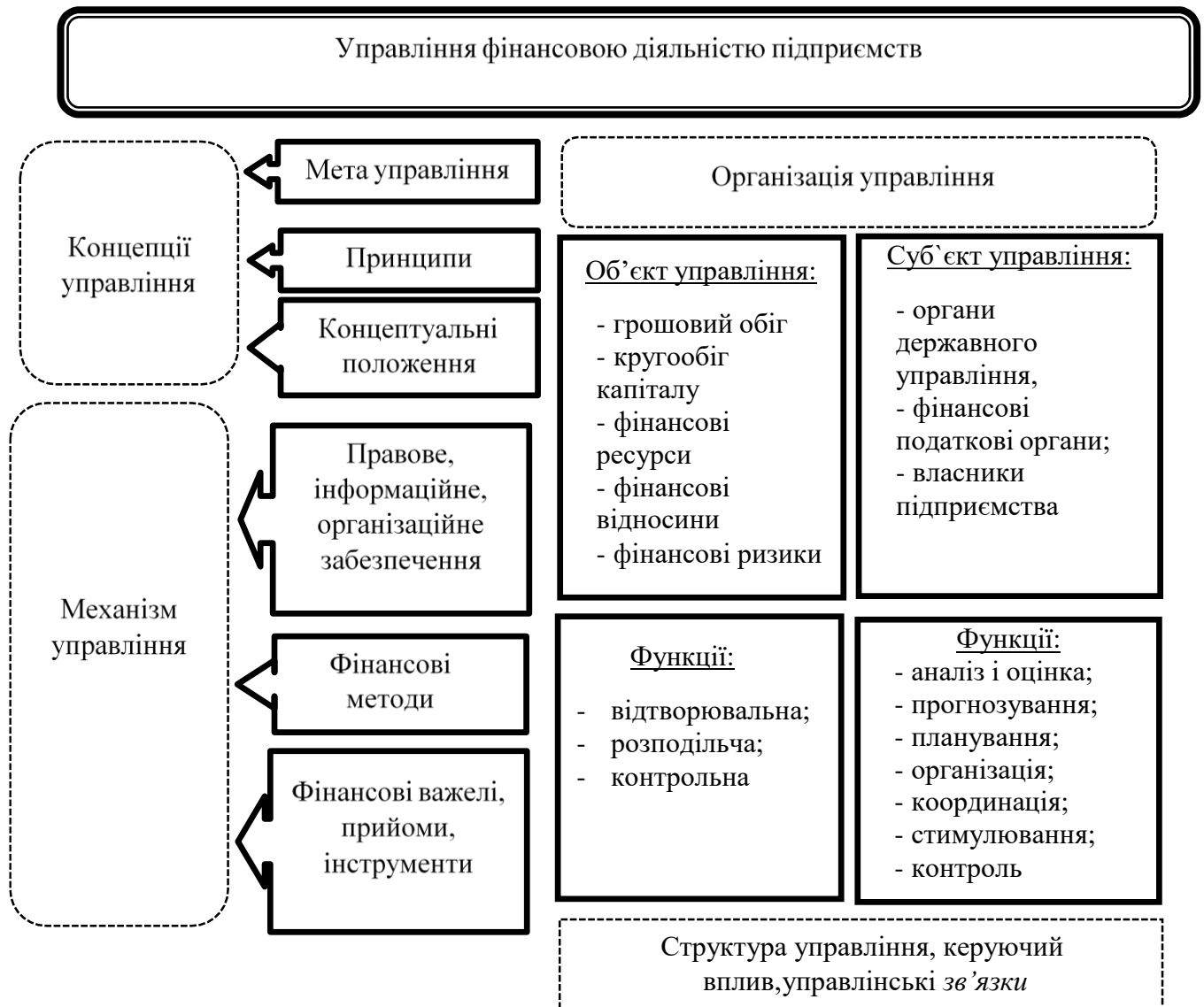

Рис. 1.3. Структурна схема системи управління фінансовою діяльністю підприємств

Джерело [54]

Функціонування системи управління фінансовою діяльністю підприємства здійснюється в рамках діючого нормативно-правового забезпечення. До них належать: закони, укази Президента, постанови Уряду, накази та розпорядження міністерств і відомств, ліцензії, установчі документи, інструкції, методичні вказівки тощо. Технічне забезпечення системи управління фінансами є самостійною і дуже важливою її частиною. Можна сформулювати цілу систему цілей управління фінансовою діяльністю підприємства, таких як:

- виживання підприємства в конкурентних умовах;
- лідерство в боротьбі з конкурентами;
- максимізація «ціни» підприємства;
- максимізація прибутку;
- забезпечення прибуткової діяльності тощо» [55].

Управління фінансовою діяльністю підприємства слід розглядати як сукупність взаємозалежних і взаємодіючих функціональних підсистем (рис. 1.4).

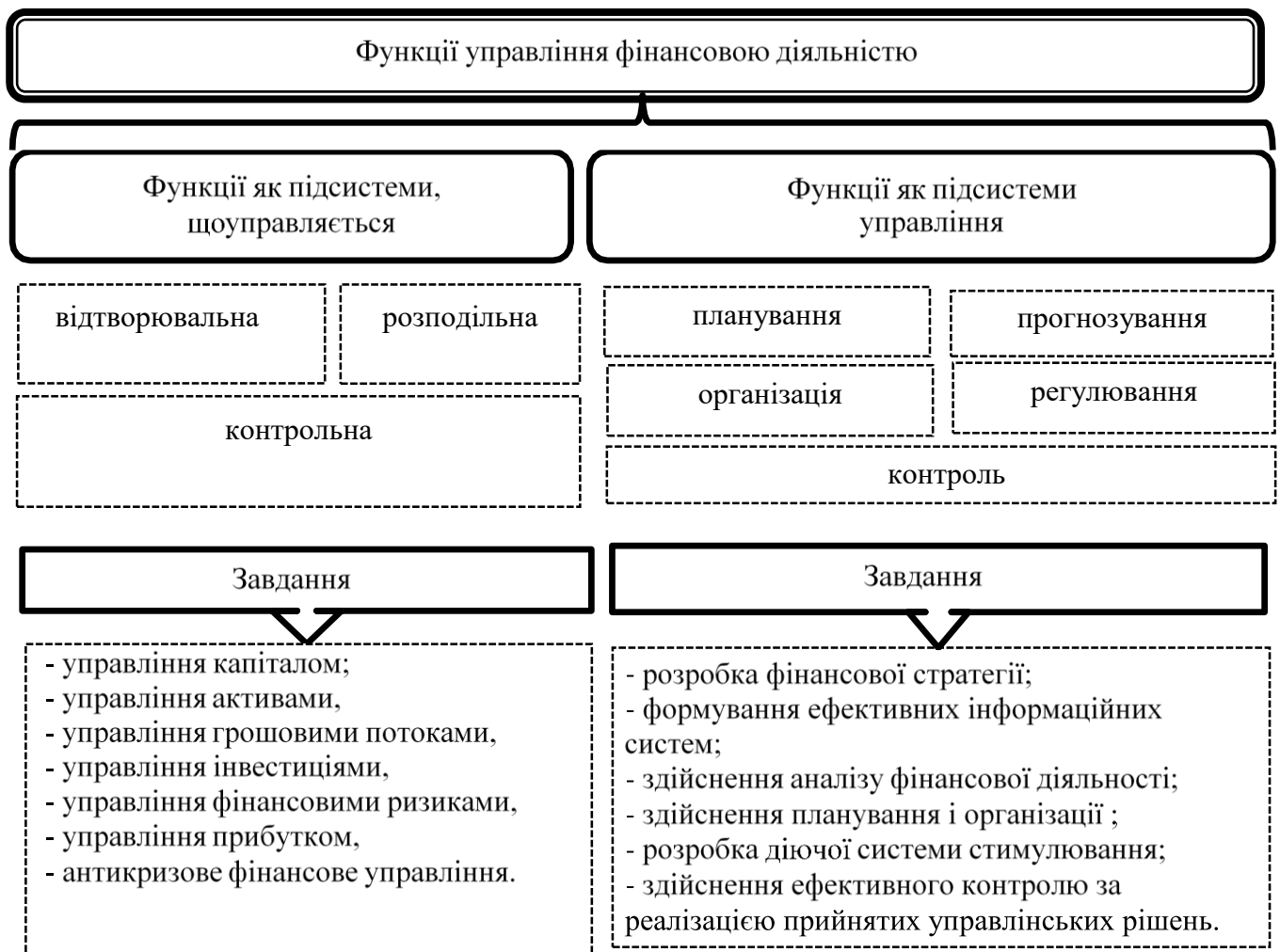

Рис. 1.4. Функціональна система управління фінансовою діяльністю підприємств

Джерело [55]

Функції управління фінансовою діяльністю підприємства поділяються на дві основні групи (рис. 1.4):

1. Функція управління фінансовою справою підприємства як підлеглої системи;
2. Методи управління фінансовими операціями підприємства як складова управління підприємством.

Ефективне управління зазначеними підсистемами фінансової діяльності є вирішальним фактором досягнення фінансової стабільності.

Управління фінансовою діяльністю підприємства вимагає досить глибоких системних знань у теорії та практиці для прийняття ефективних управлінських рішень. Таке твердження впливає із системного викладу управління фінансовою діяльністю підприємства та його характерних ознак системності, якими є [39]:

- динаміка управління фінансовою діяльністю підприємства за рахунок мінливості обсягу фінансових ресурсів, доходів, витрат, коливань попиту та пропозиції капіталу, що забезпечує розширення та поглиблення ланок системи управління фінансовою діяльністю підприємства. із зовнішнім середовищем;
- відкритість, яка визначається інтенсивністю інформаційно-ресурсного обміну із зовнішнім середовищем, взаємодією системи управління фінансовою діяльністю підприємства та зовнішнім середовищем;
- управління фінансовою діяльністю підприємства є системою, що розвивається, загальною для всіх систем, оскільки його основною метою є максимізація ринкової вартості підприємства;
- доцільність процесів управління фінансовою діяльністю підприємства, які визначають функціонування системи в цілому;
- ієрархічність системи, яка означає, що кожен підсистему управління фінансовою діяльністю підприємства можна розглядати як систему нижчого порядку, яка в свою чергу складається з взаємодіючих і взаємопов'язаних підсистем;

- взаємозалежність системи управління фінансовою діяльністю підприємства та зовнішнього середовища, яка полягає в тому, що ця система набуває своїх властивостей лише в процесі функціонування та взаємодії із зовнішнім середовищем, тобто система управління фінансовою діяльністю підприємства реагує на впливи зовнішнього середовища, в результаті чого розвиваються і підтримуються якісні визначеність і властивості, що забезпечують відносну стабільність і адаптивність функціонування.

Вивчення складних систем вимагає їх поділу на окремі компоненти. Тому управління фінансовою діяльністю підприємства має сенс у вигляді сукупності взаємозалежних і взаємодіючих функціональних підсистем: управління активами, управління капіталом, управління інвестиціями, управління грошовими потоками, фінансове управління, управління сплатою податків, управління фінансовими ризиками. Ефективне управління функціональними підсистемами фінансової діяльності підприємства має вирішальне значення для його стабільного фінансового стану та позитивних результатів господарської діяльності.

Управління фінансовою діяльністю організації є ієрархічною, відкритою та цілеспрямованою системою, що розвивається, детермінованою інтенсивністю інформаційно-ресурсного обміну із зовнішнім середовищем [49].

Таким чином, управління фінансовою діяльністю підприємства завжди пов'язане з сукупністю умов або факторів, які створюють ситуацію, що впливає на функціонування підприємства. Слід зазначити, що управління фінансовою діяльністю підприємства – це система прийняття рішень щодо управління функціональними підсистемами фінансової діяльності підприємства за її основними напрямками, пов'язаними з формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів, пошук і мобілізація джерел фінансування з метою максимізації ринкової вартості підприємства.

1.3. Організаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємств

Під час управління фінансовою діяльністю підприємств важливу роль відіграє організаційне забезпечення, яке дозволяє структурувати процеси прийняття управлінських рішень та координувати їх виконання. Від ефективної організації управління фінансами залежить здатність підприємства досягати фінансових цілей, зберігати стабільність та адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі.

Організаційне забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства охоплює побудову внутрішніх структурних підрозділів, визначення функціональних обов'язків менеджерів та створення системи, яка дозволяє максимально ефективно використовувати фінансові ресурси. Це забезпечення виступає базою для розробки та впровадження стратегій, спрямованих на підвищення прибутковості та стійкості підприємства в умовах конкурентного ринку.

Організаційна структура фінансових служб і їхнє місце в корпоративній ієрархії залежать не лише від форми організації підприємства, галузі чи масштабів діяльності, але й від рівня автоматизації бізнес-процесів, ступеня диверсифікації бізнесу, а також стратегічних цілей підприємства. Вибір конкретної структури управління фінансами визначає ефективність управлінських рішень, здатність підприємства адаптуватися до змін у ринкових умовах, а також забезпечити стабільність фінансових потоків.

Малі підприємства, які часто мають обмежений доступ до фінансових ресурсів, зазвичай використовують централізовану систему управління. У таких випадках власник виконує роль керівника, менеджера та фінансового спеціаліста одночасно, що дозволяє оперативно приймати рішення та скорочувати витрати на управлінський персонал. Однак, цей підхід має свої обмеження – відсутність спеціалізації може вплинути на якість управлінських рішень, особливо у складних ситуаціях, які потребують вузькоспеціалізованих

знань. Залучення зовнішніх консультантів, аудиторів чи навіть тимчасових фінансових менеджерів допомагає зменшити ці ризики, а ведення бухгалтерії найчастіше передається на аутсорсинг або доручається бухгалтеру за сумісництвом [14].

Середні підприємства намагаються збалансувати централізацію та децентралізацію управління фінансами. Головний бухгалтер не лише займається обліком, але часто виконує функції фінансового менеджера, зокрема плануванням та аналізом фінансових показників. У таких компаніях поступово впроваджуються системи фінансового контролю, які дозволяють детальніше оцінювати ефективність фінансових процесів. Це включає регулярне складання бюджетів, проведення аналізу рентабельності окремих проектів та підрозділів, а також контроль за рухом грошових коштів.

У великих компаніях фінансове управління є складною системою, де кожен підрозділ має чітко визначені функції. Фінансовий директор, який є ключовою фігурою у структурі управління, забезпечує не лише оперативне управління, але й формування фінансової стратегії підприємства. На його плечах лежить розробка стратегічних фінансових планів, управління інвестиційними проектами, координація роботи відділів фінансового аналізу, бюджетування, планування та контролю. У таких компаніях значну увагу приділяють корпоративному фінансовому плануванню, прогнозуванню фінансових потоків та управлінню ризиками.

Для забезпечення ефективного управління фінансами великі підприємства також використовують автоматизовані системи управління фінансами (ERP-системи), що дозволяють швидко отримувати актуальну інформацію про фінансовий стан компанії, аналізувати ключові показники діяльності та приймати обґрунтовані рішення на основі даних. Додатково, великі компанії можуть залучати спеціалізовані служби з управління ризиками, які займаються прогнозуванням, оцінкою та мінімізацією фінансових ризиків, що є особливо важливим у динамічних умовах ринкової економіки [21].

Таким чином, організаційна структура фінансових служб підприємства є відображенням його розміру, галузевих особливостей та стратегічних амбіцій, що визначає гнучкість та ефективність управління фінансовими ресурсами в різних умовах.

Залежно від специфіки діяльності підприємства, галузі та його масштабів, формується відповідна організаційна структура управління фінансовими службами. Її завданням є забезпечення своєчасного прийняття обґрунтованих фінансових рішень, оптимізація управління грошовими потоками та підтримання фінансової стійкості підприємства. При розробці цієї структури слід враховувати, які саме моделі управління — централізовані чи децентралізовані — є найбільш доцільними в конкретних умовах.

Вибір конкретної моделі залежить від розміру компанії, складності її організаційної структури, рівня автоматизації фінансових процесів, а також стратегічних цілей, які вона ставить перед собою. Це дозволяє правильно визначити функції кожного підрозділу, його місце в загальній ієрархії та вплив на досягнення фінансових результатів [28].

З огляду на це, управління фінансовою діяльністю підприємства детально представлено на рис. 1.5, де показано ключові підрозділи, їхні основні функції та взаємозв'язки в загальній системі управління фінансами підприємства.

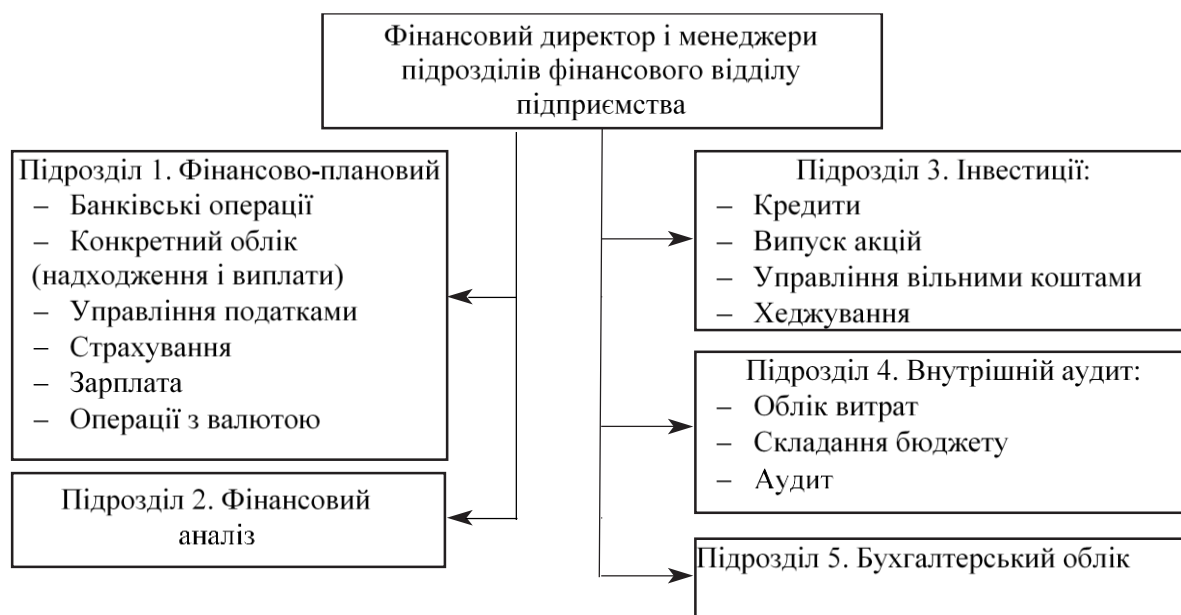

Рис. 1.5. Організаційна структура управління фінансовою діяльністю підприємства

Джерело: [14]

Такий вибір організаційної структури управління фінансовою діяльністю підприємства є обґрунтованим через її здатність забезпечити ефективність управлінських процесів на всіх рівнях організації. Централізовані моделі підходять для малих підприємств, де управління фінансами зосереджене в руках власника або керівника, що дозволяє швидко приймати рішення. Децентралізовані структури є оптимальними для більших підприємств, де необхідно розподіляти функції між фінансовими підрозділами, що дає змогу ефективно управляти фінансовими потоками, контролювати витрати та забезпечувати стабільність. Врахування галузевих особливостей, масштабу компанії та стратегічних цілей гарантує адаптивність та високий рівень фінансового управління.

Як показано на рис. 1.5, організаційна структура управління фінансовою діяльністю передбачає, що фінансовий директор очолює фінансовий відділ та підпорядковується керівникам, які відповідальні за різні аспекти фінансового управління підприємством. Зокрема, до компетенції кожного фінансового менеджера входять управління окремими підрозділами, такими як

казначейство, податковий відділ, фінансовий аналіз, фінанси, внутрішній аудит, бухгалтерський облік і капітальні інвестиції [14].

Така структура має кілька ключових переваг. По-перше, вона забезпечує централізоване управління фінансами, оскільки всі фінансові рішення приймаються через фінансового директора, що дозволяє уникнути дублювання функцій і полегшує координацію. По-друге, інформація рухається швидше, оскільки передача даних здійснюється безпосередньо від фінансового директора, що сприяє оперативнішому аналізу, підвищує точність і достовірність інформації та скорочує час на підготовку звітів. В результаті, фінансовий директор не лише несе повну відповідальність за управління фінансами підприємства, але й здійснює внутрішній контроль за ефективністю діяльності фінансового відділу, звітуючи перед вищим керівництвом про результати роботи.

Другим прикладом ефективної організаційної структури управління фінансовою діяльністю є створення фінансової структури на основі центрів відповідальності. Така модель дозволяє делегувати відповідальність за окремі аспекти фінансової діяльності підприємства, що забезпечує більш гнучке і оперативне управління.

За визначенням І. А. Бланка, центр відповідальності — це структурний підрозділ, який повністю контролює певні аспекти фінансової діяльності підприємства. Керівник такого підрозділу приймає управлінські рішення в межах своїх функцій і несе відповідальність за їх виконання відповідно до планових фінансових показників. Важливою перевагою цієї моделі є чітке визначення відповідальності та підзвітності, що дозволяє більш ефективно управляти фінансовими ресурсами [55].

Центри відповідальності можуть бути сформовані за різними принципами. Один з них — це функціональний підхід, коли підрозділи підприємства відповідають за різні етапи діяльності: розробку продукції, її продаж, обслуговування клієнтів тощо. Іншим підходом є регіональний поділ,

коли фінансові центри відповідальності створюються залежно від географічного розташування підприємства або специфіки ринків.

При розробці такої фінансової структури важливо враховувати, як її сприймають власники підприємства. Необхідно чітко визначити, які відділи приносять прибуток, які здійснюють витрати, а також хто відповідає за основні чи допоміжні функції. Це дозволить оптимізувати управлінські рішення і підвищити ефективність фінансової діяльності підприємства.

При розробці фінансової структури підприємства важливим кроком є детальний аналіз шляхів руху грошових коштів всередині організації, а також вивчення того, хто і як контролює цей рух. Це дозволяє зрозуміти, які підрозділи або посадові особи мають вплив на фінансові потоки та можуть здійснювати управлінський контроль за витратами і доходами. Одним з основних завдань є також визначення типів центрів відповідальності та їх ієрархії, що часто стає важким завданням при побудові ефективної фінансової структури [54].

Залежно від функціональної специфіки підприємства та ролі кожного підрозділу, фінансова структура може включати кілька типів центрів відповідальності. Зокрема, можна виділити п'ять основних типів центрів, кожен з яких має свої унікальні завдання та обов'язки [14]:

1. Центр нормативних витрат (ЦнВ) — відповідає за контроль за дотриманням норм витрат під час виробництва продукції, виконання робіт чи надання послуг. Керівники таких центрів контролюють витрати в рамках встановлених норм, зазвичай у виробничих підрозділах або відділі закупівель.

2. Центр управлінських витрат (ЦуВ) — забезпечує дотримання рівня витрат, передбачених кошторисом. Це можуть бути витрати на бухгалтерський облік, охорону та інші адміністративні витрати.

3. Центр доходів (ЦД) – відповідає за дохід підприємства, забезпечуючи реалізацію продукції, робіт та послуг. Керівники цього центру контролюють рівень доходів, які генерують відповідні підрозділи.

4. Центр прибутку (ЦП) – має повноваження приймати рішення, що безпосередньо впливають на прибуток підприємства. Керівники таких центрів контролюють як доходи, так і витрати, що дозволяє забезпечити баланс між доходами та витратами, а також ефективно управляти прибутковістю. Зазвичай до цього центру належать підрозділи, які займаються реалізацією проектів.

5. Інвестиційний центр (ІЦ) – крім управлінських обов'язків, керівник інвестиційного центру несе відповідальність за ефективність інвестицій. Такий центр займається управлінням не лише оборотними активами, але й основними засобами підприємства, а також приймає рішення щодо інвестиційної діяльності.

Визначення і чітке розмежування функцій цих центрів дозволяє підвищити ефективність управління фінансами, зменшити ризики і забезпечити належний контроль за витратами та доходами підприємства. Характеристику центрів відповідальності підприємства представлено в табл. 1.3.

Характеристика центрів відповідальності на підприємстві

Характеристики	Види центрів відповідальності (ЦВ)				
	ЦнВ	ЦуВ	ЦД	ЦП	ЦІ
Показники, що контролюються керівництвом ЦВ	Виробничі витрати на обсяг продукції (робіт, послуг)	Витрати	Дохід від продажів, маржинальний прибуток	Прибуток	Прибуток на вкладений капітал
Показники, що контролюються центральним апаратом управління	Обсяг і структура продукції, що випускається	Бюджет операційних витрат	Асортимент, бюджет операційних витрат	Інвестиції та джерела фінансування	Великі інвестиції та джерела фінансування
Контрагенти	Внутрішні підрозділи		Внутрішні підрозділи, відкритий ринок	Відкритий ринок	
Приклад підрозділів	Цехи основного і допоміжного виробництва, відділ закупівель	Адміністративні та функціональні служби	Відділ збуту, комерційна дирекція	Дочірня компанія, філія, бізнес-одинаця	Незалежна компанія, дочірня компанія, філія

Джерело: [14]

Основними етапами формування системи організаційного забезпечення фінансового менеджменту на основі центрів відповідальності є такі [55]:

1. Дослідження особливостей функціонування окремих структурних підрозділів з точки зору їх впливу на формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Це передбачає ретельний аналіз діяльності кожного підрозділу та його фінансових аспектів.

2. Визначення основних видів центрів відповідальності щодо структурних підрозділів підприємства. Тут важливо чітко розподілити функції і відповідальність між підрозділами, визначаючи кожен з них як центр відповідальності.

3. Формування системи прав, обов'язків і ступенів відповідальності керівників структурних підрозділів, що визначені як центри відповідальності.

Це дозволяє створити чітку ієрархію та забезпечити належний контроль за виконанням фінансових завдань.

4. Розроблення та подання планових (нормативних) фінансових завдань для кожного з центрів відповідальності у вигляді поточних або капітальних бюджетів. Це сприяє кращому плануванню та управлінню фінансовими ресурсами.

5. Забезпечення контролю за виконанням завдань шляхом отримання відповідної інформації (звітів), її аналізу та виявлення причин відхилень від встановлених норм. Це важливий етап, який дозволяє своєчасно коригувати управлінські рішення.

Таким чином, кожен центр відповідальності в організаційній структурі управління фінансовою діяльністю відповідає за конкретний показник фінансової діяльності підприємства та підлягає контролю з боку керівника цього підрозділу. Така організація дає змогу ефективно ідентифікувати проблеми, аналізувати їх та вживати необхідних заходів для їх усунення.

Отже, для досягнення високих результатів в управлінні фінансовою діяльністю підприємства в умовах нестабільної економіки та жорсткої конкуренції, необхідно особливу увагу приділяти формуванню організаційного забезпечення управління фінансами. Це дозволяє підприємствам забезпечити стабільність, ефективність і гнучкість в умовах змінного ринкового середовища.

Висновки до розділу 1

Фінансова діяльність як складова частина господарської діяльності спрямована на забезпечення надходження і використання грошових ресурсів, здійснення розрахунків, досягнення оптимального співвідношення власного і позикового капіталу та максимально ефективного його використання.

Під фінансовою діяльністю підприємства слід розуміти цілеспрямований процес формування та ефективного використання фінансових ресурсів підприємства, спрямований на ефективне функціонування та розвиток у контексті обраної фінансової стратегії.

Управління фінансовою діяльністю організації слід представити як сукупність взаємозалежних і взаємодіючих функціональних підсистем: управління активами; управління капіталом; управління інвестиціями; управління грошовими потоками; управління сплатою податків; управління фінансовими ризиками.

Ефективне управління зазначеними підсистемами фінансової діяльності є ключовим фактором досягнення фінансової стабільності. Функціонування системи фінансового менеджменту здійснюється в рамках діючого нормативно-правового забезпечення.

Ефективне управління фінансовою діяльністю підприємства залежить від забезпечення фінансової підсистеми своєчасною, якісною та правдивою інформацією, яка надходить від окремих її елементів і підсистем. Досягнення цієї мети можливе шляхом прийняття зважених, виважених рішень в управлінні всіма існуючими системами бізнес-одиниці.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «ТАРКЕТТ ВІНІСІН»)

2.1. Організаційно-економічна характеристика ТОВ «Таркетт Вінісін» та аналіз його фінансової стійкості

Товариство з обмеженою відповідальністю «Паркетт Вінісін» створене у відповідності із Установчим договором про створення товариства від 7 лютого 2003 року, шляхом об'єднання майна, коштів, трудової участі та інтелектуальної власності його учасників. Скорочена назва: ТЗОВ «Паркетт Вінісін». Юридична адреса Товариства: Україна, 78302, Івано-Франківська область, м. Калуш, вул. Баронська 1.

«Паркетт Вінісін» – український бренд, який виробляє лінолеум і ПВХ покриття для автомобільного, побутового та комерційного використання. Завод «Таркетт Вінісін» розташований у місті Калуш Івано-Франківської області. Це найбільший виробник лінолеуму в Україні, продуктивність якого сягає 10 мільйонів квадратних метрів на рік.

Економічною основою створення та розвитку підприємства є капітал, який у процесі його функціонування виступає основним фактором виробництва, формує фінансові ресурси підприємства, забезпечує інтереси власника, керівників і працівників.

Структура капіталу, яку використовує підприємство, визначає багато аспектів не тільки фінансової, а й операційної, фінансової та інвестиційної діяльності та активно впливає на кінцеві результати цієї діяльності.

Він впливає на рентабельність активів та власного капіталу (тобто на рівень економічної та фінансової рентабельності підприємства), визначає систему коефіцієнтів фінансової стійкості та платоспроможності (тобто на

рівень основних фінансових ризиків) і, нарешті, формує взаємозв'язок між прибутковістю та ризиком у процесі розвитку підприємства [28].

Головною метою формування капіталу є задоволення потреби в придбанні необхідних активів та оптимізація їх структури з точки зору забезпечення умов їх ефективного використання.

Оскільки в бухгалтерському обліку власний капітал розглядається як пасиви, цілком доцільним є використання в рамках фінансового аналізу методу горизонтального аналізу пасивів ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 роки, результати якого представлені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка структури пасивів ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 рр.

тис. грн.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Частка в балансі, %			
					2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
I. Власний капітал	437 725	438 943	486 220	495 843	90,69	88,73	94,93	95,09
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	2 767	3 000	2 443	2 158	0,57	0,61	0,48	0,41
III. Поточні зобов'язання і забезпечення	42 176	52 732	23 542	23 451	8,74	10,66	4,60	4,50
Баланс	482 668	494 675	512 205	521 452	100%	100%	100%	100%

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Отже, можна сказати, що за період 2020-2023 років темпи зростання капіталу були стабільними і становили 13,3%. ТОВ «Таркетт Вінісін» змогла збільшити активи та залучити додатковий капітал у 2021 та 2023 роках, а саме на 49 643 тис. грн. та 49 084 тис. грн. відповідно. Зменшення протягом 2020-2023 років нерозподіленого прибутку в два рази суттєво не вплинуло на структуру пасивів даного підприємства.

В табл. 2.2 представлено результати динаміки складових структури основних складових пасивів ТОВ «Таркетт Вінісін» протягом 2020-2023 років.

Динаміка складових пасивів ТОВ «Таркетт Вінісін», 2020-2023 р.р. тис.грн.

Показник	2020 р.		2021 р.		2022 р.		2023 р.	
	сума, тис. грн.	%	сума, тис. грн.	%	сума, тис. грн.	%	сума, тис. грн.	%
Зареєстрований (пайовий) капітал	213 607	44,26	213 607	43,18	213 607	41,70	213 607	40,96
Додатковий капітал	117 134	24,27	166 777	33,71	167 934	32,79	217 018	41,62
Резервний капітал	10 874	2,25	16 100	3,25	16 161	3,16	18 744	3,59
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	96 110	19,91	42 459	8,58	88 518	17,28	46 474	8,91
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	2 767	0,57	3 000	0,61	2 443	0,48	2 158	0,41
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи і послуги	33 058	6,85	51 471	10,41	16 964	3,31	16 471	3,16
розрахунками з бюджетом	7 746	1,60	306	0,06	3 630	0,71	2 979	0,57
за одержаними авансами	286	0,06	20	0,00	2 921	0,57	3 695	0,71
Доходи майбутніх періодів	897	0,19	64	0,01	0	0,00	0	0,00
Інші поточні зобов'язання	87	0,02	754	0,15	27	0,01	265	0,05
Всього пасивів	482 668	100	494 675	100	512 205	100	521 452	100

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Як бачимо з даних табл. 2.2, загальна сума пасивів підприємства зросла з 482 668 тис. грн. у 2020 році до 521 452 тис. грн. у 2023 році, у зв'язку із зростанням власного капіталу ТОВ «Таркетт Вінісін». Загальна сума власного капіталу підприємства зросла на 58 118 тис. грн., за рахунок зростання додаткового та резервного капіталу. Так додатковий капітал зріс на 99 884 тис. грн., а резервний капітал на 7 870 тис. грн.

Аналіз пасивів (джерел фінансування активів) представлено на рис. 2.1.

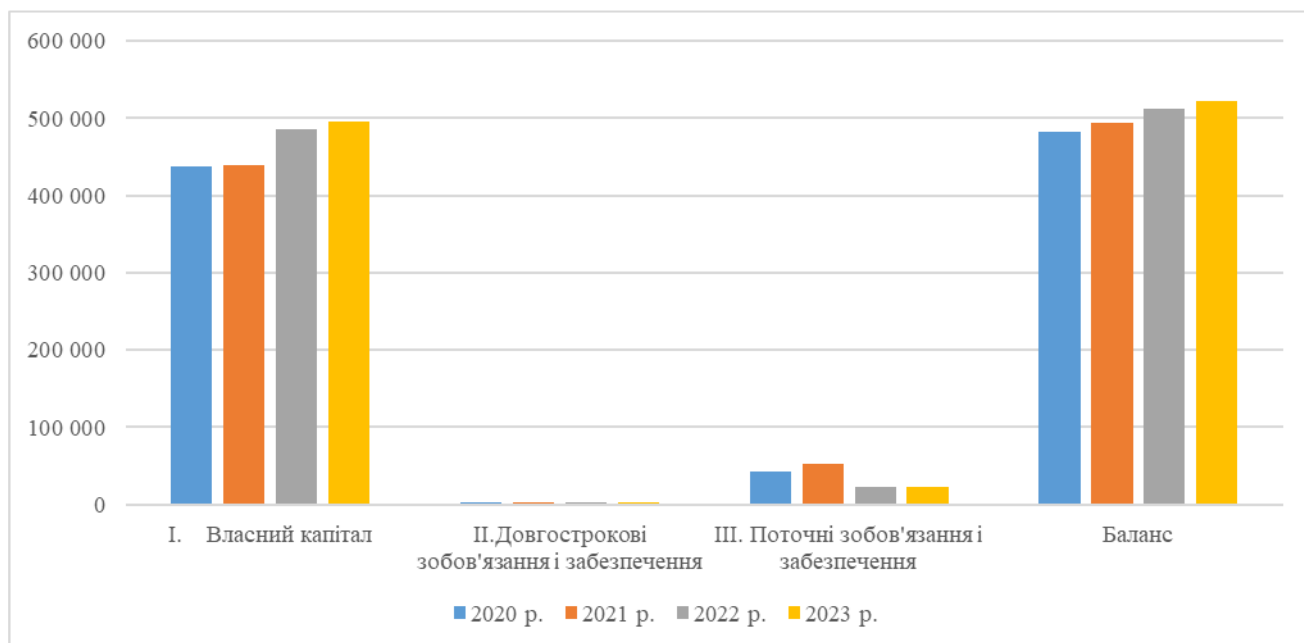

Рис. 2.1. Аналіз пасивів ТОВ «Таркетт Вінісін» у 2020 – 2023рр., тис. грн.

Джерело: побудовано за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Враховуючи дані табл. 2.1-2.2 та рис. 2.1, можна відзначити дуже низький рівень фінансової залежності підприємства. При цьому розмір власного капіталу в структурі пасивів коливався від 90,69 % у 2020 році до найбільшого значення 95,09 % у 2023 році. Найбільшу частку у 2020 році займає зареєстрований (пайовий) капітал – 44,26%. Найбільшу питому вагу в структурі пасивів у 2023 році займав додатковий капітал, який становив 41,62%. У 2020-2023 роках питома вага поточних зобов'язань підприємства коливалася від 8,74 % (2020 р.) до 4,5 % (2023 р.). Найменшу питому вагу становили довгострокові зобов'язання, які становили 0,57 % у 2020 році та 0,41 % у 2023 році.

Найбільшу питому вагу в структурі поточних зобов'язань становить кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги, сума яких у 2023 році зменшилася до 16 471 тис грн. (6,85 %) проти 33 058 тис. грн. (3,16 %) у 2020 році, що позитивно вплинуло на загальну суму поточних зобов'язань, яка за останні чотири роки зменшилася на 44,4%.

Проаналізувавши склад та структуру капіталу підприємства, можна зробити висновок, що ТОВ «Таркетт Вінісін» не потребує вдосконалення політики управління структурою капіталу, оскільки співвідношення власних та

залучених коштів у 2023 році коливається від 90 % до 95% власного капіталу, що тягне за собою дуже низькі фінансові ризики та високу фінансову незалежність.

За даними звіту про фінансовий стан ТОВ «Таркетт Вінісін» проаналізуємо структуру доходів підприємства (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Аналіз динаміки доходів ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 рр., тис. грн.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
					тис. грн.	%
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	713 354	819 518	725 330	537 513	-175 841	-24,6
Інші операційні доходи	45 893	12 865	47 230	44 291	-1 602	-3,5
Інші фінансові доходи	1 861	834	4 168	456	-1 405	-75,5
Всього доходів	761 108	833 217	776 728	582 260	-178 848	-23,5

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Як видно з даних табл. 2.3, чистий дохід від операційної діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін» у 2023 році порівняно з 2020 роком зменшився на 175 841 тис. грн. або на 24,6 %. Крім того, інші операційні доходи зменшилися на 1 602 тис. грн. або на 3,5% порівняно з 2020 роком. Також протягом аналізованого періоду зменшилися інші фінансові доходи на 1 405 тис. грн. або на 75,5 %. Це вплинуло на те, що сума зменшення доходів у 2023 році становить 178 848 тис. грн. або 23,5 % проти 2020 року, тобто спостерігається негативна тенденція до зменшення рівня доходів ТОВ «Таркетт Вінісін» протягом останніх 2022-2023 років. Це було пов'язано з початком військової агресії російської федерації проти України у лютому 2022 року.

З метою визначення економічного потенціалу ТОВ «Таркетт Вінісін» проведемо аналіз визначення фінансової стійкості.

В табл. 2.4 проведемо аналіз визначення типу фінансової стійкості ТОВ «Таркетт Вінісін».

Таблиця 2.4

Аналіз фінансової стійкості підприємства ТОВ «Таркетт Вінісін», тис. грн.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Загальна величина запасів	95 432	153 099	115 977	151 006
Наявність власних коштів (В)	293 724	299 877	358 310	387 594
Наявність власних та довгострокових кредитних коштів (ВД)	293 724	299 877	358 310	387 594
Наявність загальних коштів (ЗК)	293 724	299 877	358 310	387 594
$\Phi_{\text{В}} = \text{В} - \text{Зп}$	$\Phi_{\text{В}} > 0$	$\Phi_{\text{В}} > 0$	$\Phi_{\text{В}} > 0$	$\Phi_{\text{В}} > 0$
$\Phi_{\text{ВД}} = \text{ВД} - \text{Зп}$	$\Phi_{\text{ВД}} > 0$	$\Phi_{\text{ВД}} > 0$	$\Phi_{\text{ВД}} > 0$	$\Phi_{\text{ВД}} > 0$
$\Phi_{\text{ЗК}} = \text{ЗК} - \text{Зп}$	$\Phi_{\text{ЗК}} > 0$	$\Phi_{\text{ЗК}} > 0$	$\Phi_{\text{ЗК}} > 0$	$\Phi_{\text{ЗК}} > 0$
Трикомпонентний показник фінансової стійкості	S{1;1;1}	S{1;1;1}	S{1;1;1}	S{1;1;1}
Тип фінансової стійкості	абсолютна	абсолютна	абсолютна	абсолютна

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Трикомпонентний показник фінансової стійкості ТОВ «Таркетт Вінісін» у 2020 та 2023 роках має вигляд S{1;1;1}, що свідчить про абсолютну фінансову стійкість. Варто зазначити, що у 2023 році ситуація в ТОВ «Таркетт Вінісін» також значно покращилася завдяки управлінським рішенням керівників підприємства та залученню в компанію значних інвестицій. Значення трьох основних показників (наявність власних коштів, обігових коштів, наявність загальних коштів) у 2020-2023 роках свідчить про стійкий фінансовий стан підприємства. Є порушення платоспроможності, але залишається можливість відновлення балансу за рахунок поповнення джерел власних коштів, зменшення дебіторської заборгованості та прискорення оборотності запасів.

Для оцінки відносних показників фінансової стійкості підприємства також використовуються система коефіцієнтів, розрахунок яких представлено в табл. 2.5.

Таблиця 2.5

**Аналіз показників та коефіцієнтів оцінки фінансової стійкості підприємства
ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 роки**

Показники	Норматив	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
						абс.	відн., %
Коефіцієнт автономії	0,5-0,6	0,91	0,89	0,95	0,95	0,04	4,9
Коефіцієнт фінансової залежності	<0,2	1,10	1,13	1,05	1,05	-0,05	-4,6
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0,5	0,67	0,68	0,74	0,78	0,10	15,5
Коефіцієнт фінансового ризику	<0,5	0,10	0,12	0,05	0,05	-0,05	-50,9
Коефіцієнт покриття запасів	>0,6-0,8	3,08	1,96	3,09	2,57	-0,51	-16,6

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Аналіз табл. 2.5 свідчить про підвищення коефіцієнта фінансової незалежності (коефіцієнта автономії) з 0,91 у 2020 році до 0,95 у 2023 році, що означає про підвищення фінансової стійкості підприємства. Норматив показника становить – 0,5, однак за період 2020-2023 років коефіцієнт автономії значно перевищує необхідне значення показника. Це означає, що у 2023 році підприємство зможе профінансувати свої активи на 95%.

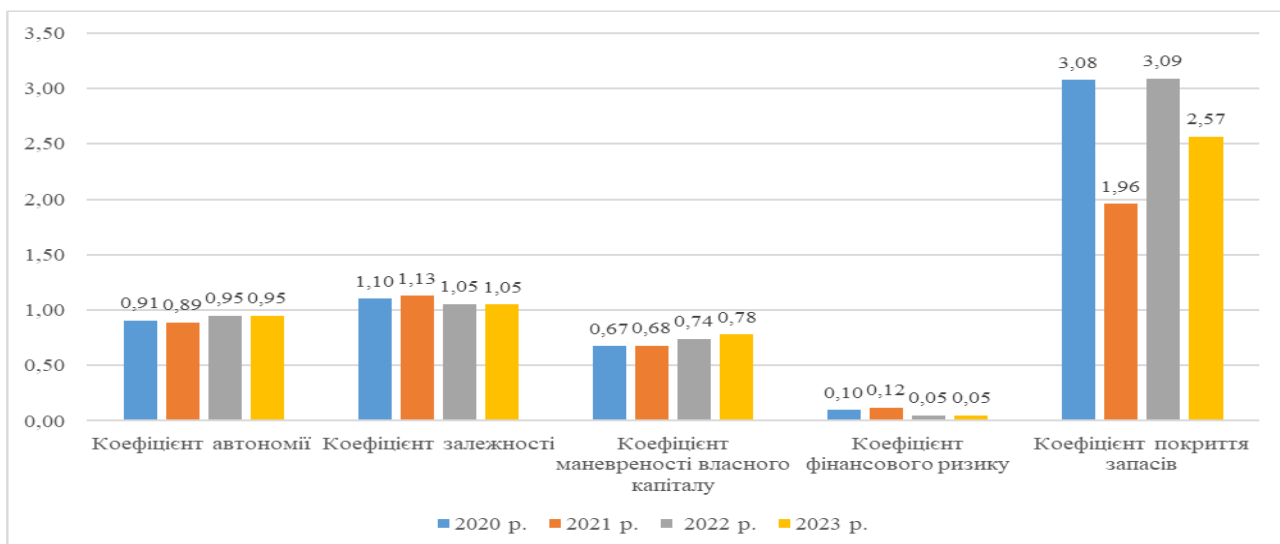

Рис. 2.2. Динаміка коефіцієнтів оцінки фінансової стійкості підприємства ТОВ «Таркетт Вінісін»

Джерело: побудовано за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Розрахунок коефіцієнта маневреності власного капіталу показав позитивне значення, що свідчить про достатність власних фінансових ресурсів для фінансування основних засобів та частини оборотних активів.

Протилежним (від'ємним) значенням є показник забезпеченості запасами, який не відповідає нормативним показникам $K_{пз} > 0,6-0,8$ тобто запаси забезпечуються (покриваються) оборотними коштами підприємства.

Отже, на величину показників фінансової стійкості підприємства впливає багато внутрішніх і зовнішніх факторів, а саме незалежність підприємства, кредитна політика, структура пасиву, репутація підприємства тощо.

При цьому підприємство може бути більш-менш ліквідним, оскільки до складу активів за рівнем ліквідності входять різноманітні елементи - високоліквідні та важколіквідні активи.

У складі поточних пасивів виділяють зобов'язання з різними строками погашення. Це дозволяє вже на етапі попереднього аналізу використовувати один із методів оцінки ліквідності – порівняння окремих елементів активу з елементами пасиву. Процедура порівняння статей активу з відповідними статтями пасиву представлено на рис. 2.3.

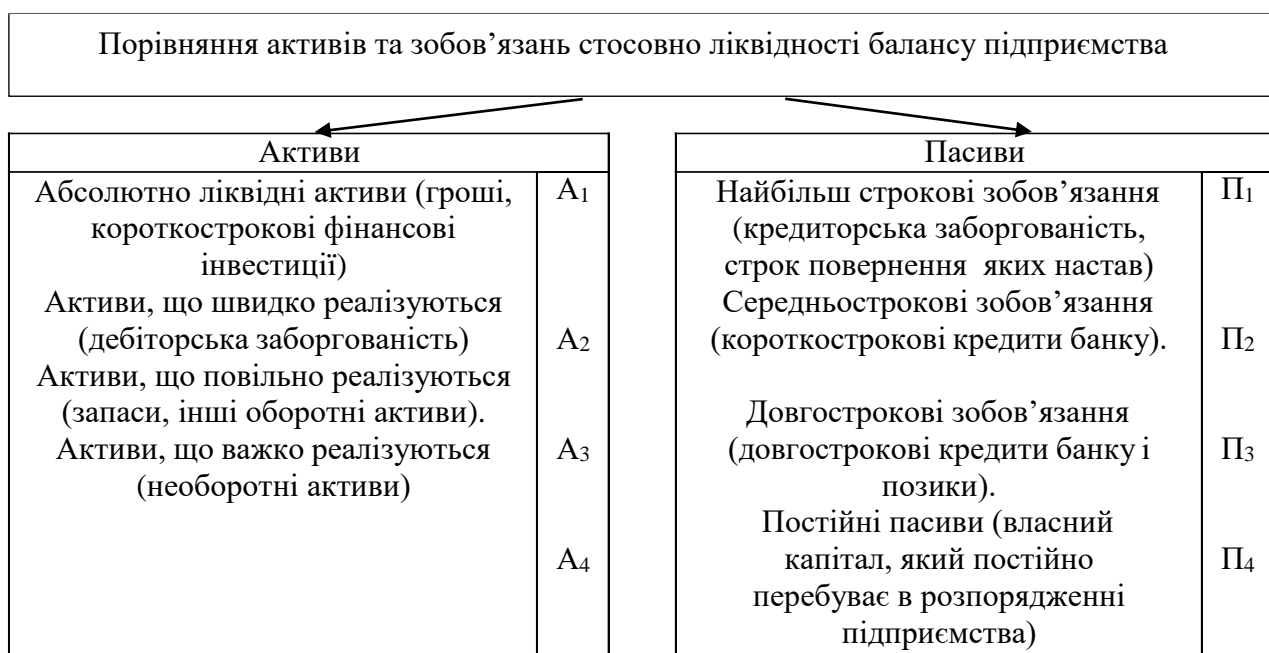

Рис. 2.3. Класифікація статей активів і пасивів балансу для аналізу ліквідності підприємства

Джерело: [54]

Давайте розділимо активи та пасиви компанії на категорії A₁, A₂, A₃, A₄ та П₁, П₂, П₃, П₄ відповідно та порівняємо активи та пасиви за категоріями. Результати аналізу ліквідності балансу підприємства зведені в табл. 2.6.

Таблиця 2.6

Динаміка складових активів і пасивів для розрахунку ліквідності балансу ТОВ «Таркетт Вінісін», тис. грн.

Актив	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Пасив	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Високоліквідні активи (A ₁)	145042	46078	169493	209316	Найтерміновіші зобов'язання (П ₁)	41192	51914	23 515	23186
Швидко-ліквідні активи (A ₂)	92451	151626	59700	83966	Короткострокові пасиви (П ₂)	984	818	27	265
Повільно-ліквідні активи (A ₃)	98407	154905	152659	117763	Довгострокові пасиви (П ₃)	2 767	3000	2 443	2 158
Важко-ліквідні активи (A ₄)	146768	142 66	130353	110407	Постійні пасиви (П ₄)	437725	438943	486220	495843
Баланс	482668	494 75	512205	521452	Баланс	482668	494675	512205	521452

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Баланс підприємства вважається абсолютно ліквідним, якщо дотримуються всі умови:

$$A1 \geq П1; A2 \geq П2; A3 \geq П3; A4 \leq П4. \quad (2.1)$$

Таблиця 2.7

Аналіз ліквідності балансу ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 роки

Порівняння балансу 2021 р.	Порівняння балансу 2021 р.	Порівняння балансу 2022 р.	Порівняння балансу 2023 р.
A1>П1	A1>П1	A1>П1	A1>П1
A2>П2	A2>П2	A2>П2	A2>П2
A3>П3	A3>П3	A3>П3	A3>П3
A4<П4	A4<П4	A4<П4	A4<П4

Джерело: складено за даними табл. 2.6

Як видно з табл. 2.7 аналізу ліквідності балансу ТОВ «Таркетт Вінісін» можна стверджувати, що дане підприємство протягом 2020-2023 років мало абсолютну ліквідність балансу.

Оскільки, основним абсолютним показником ліквідності є оборотний робочий капітал, тобто ті власні оборотні кошти підприємства, що залишаються після погашення поточних зобов'язань. В табл. 2.8 представлено аналіз розрахунків даного показника ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 роки.

Таблиця 2.8

Розрахунок робочого капіталу підприємства ТОВ «Таркетт Вінісін», тис.

грн.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Оборотні активи	335 900	352 609	381 852	411 045
Поточні зобов'язання	42 176	52 732	23 542	23 451
Робочий капітал РК	293 724	299 877	358 310	387 594
Частка робочого капіталу оборотних активах, %	87,4	85,0	93,8	94,3

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Аналіз табл. 2.8 свідчить про позитивне значення оборотного робочого капіталу, а це означає про те, що коефіцієнт загальної ліквідності більше 1, тобто необоротні активи підприємства повністю фінансуються за рахунок власного капіталу, тому підприємство дотримується правила фінансування. Відповідно загроза неплатоспроможності, а також банкрутства в майбутньому для даного підприємства не має.

В табл. 2.9 представлено детальний аналіз відносних показників ліквідності ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 роки.

Таблиця 2.9

Розрахунок коефіцієнтів ліквідності ТОВ «Таркетт Вінісін»

№ п/п	Показник	Норматив	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
							абс.	відн., %
1.	Коефіцієнт поточної ліквідності	1-2	7,96	6,69	16,22	17,53	9,56	120,1
2.	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,5-0,8	5,63	3,75	9,74	12,51	6,88	122,1
3.	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,5	3,44	0,87	7,20	8,93	5,49	159,5

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Аналіз табл. 2.9 показує, що коефіцієнт поточної ліквідності у 2020-2023 роках більше одиниці, що означає, що необоротні активів фінансується за рахунок власного капіталу, а тому підприємство дотримується правила фінансування. Варто зазначити, що у 2022 та 2023 роках завдяки управлінським рішенням менеджменту ТОВ «Таркетт Вінісін» ситуація ще значно покращилася.

Коефіцієнт швидкої ліквідності у 2020-2023 роках перевищував норматив, проте також спостерігається позитивна динаміка і у 2022 та 2023 роках показник значно перевищував норму на 8,94 та 11,71 відповідно. Це свідчить про досягнення достатньої платоспроможності підприємства в короткостроковому та середньостроковому періоді.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності також відповідав нормативу у 2020-2023 роках, що вказує на спроможність погасити свою заборгованість на 344 % у 2020 році та на 893 % у 2023 році. Тобто за показниками ліквідності ТОВ «Таркетт Вінісін» протягом 2020-2023 років мав надмірну ліквідність.

Отже, на основі проведеного аналізу системи показників щодо оцінки фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Таркетт Вінісін» протягом 2020-2023 років, можна зробити висновок, що дане підприємство є фінансово стійким, фінансово незалежним, платоспроможним та ліквідним. Даному підприємству не загрожує ймовірність банкрутства, проте менеджменту необхідно наявні фінансові ресурси спрямовувати на максимальне використання наявного фінансово-економічного потенціалу ТОВ «Таркетт Вінісін».

2.2. Аналіз структури та ефективності використання капіталу підприємства

При вивченні процесу формування основного капіталу підприємства основна увага приділяється вивченню джерел фінансування, а визначення напрямків формування основного капіталу часто залишається без уваги. Усе це зумовлює необхідність та актуальність досліджень у цьому напрямі. Формування та використання основного капіталу підприємств загалом невпорядковане, технічний стан їх об'єктів також залишається в більшості випадків незадовільним. В умовах постійно зростаючої ролі основного капіталу в господарському житті як окремих підприємств, так і економіки країни в цілому залишаються помітними недоліки в організації його використання.

В табл. 2.10 представлено аналіз активів ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 роки.

Таблиця 2.10

Аналіз активів ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2021 – 2023 рр. тис. грн.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
					тис. грн.	%
Нематеріальні активи	277	235	129	155	-122	-44,0
Основні засоби	139 311	127 659	118 521	101 402	-37909	-27,2
Необоротні активи	146 768	142 066	130 353	110 407	-36361	-24,8
Гроші та їх еквівалент	145 042	46 078	169 493	209 316	64274	44,3
Оборотні активи	335 900	352 609	381 852	411 045	75145	22,4
Баланс	482 668	494 675	512 205	521 452	38784	8,0

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Згідно даних табл. 2.10 бачимо, що за 2020-2023 роки загальна сума активів зросла на 38784 тис. грн. за рахунок збільшення оборотних активів на 75145 тис. грн. (на 44,3%), що забезпечило збільшення загальної вартості майна підприємства. В той же час, загальна величина необоротних активів зменшилася за аналізований період на 36361 тис. грн. або на 24,8 %.

Таблиця 2.11

Динаміка структури активів ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020–2023 рр. тис. грн.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Частка в балансі, %			
					2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.
Необоротні активи	146768	142066	130353	110407	30,4	28,7	25,4	21,2
Оборотні активи	335900	352609	381852	411045	69,6	71,3	74,6	78,8
Баланс	482668	494675	512205	521452	100%	100%	100%	100%

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Як видно з табл. 2.11 у балансі підприємства у 2023 році простежується зміни структури активів порівняно з 2020 роком: необоротні активи зменшилися у вартості з 30,4% до 21,2%, водночас питома частка оборотних активів зросла з 69,6% до 78,8%.

Водночас зменшення питомої ваги основних засобів у структурі активів балансу (коефіцієнта сталості) свідчить про зниження виробничого потенціалу, тобто необхідні додаткові капітальні вкладення.

Збільшення питомої ваги оборотних активів у структурі балансу з 69,6% у 2020 році до 78,8% у 2023 році (коефіцієнт мобільності) підвищує ліквідність балансу, тобто мобільність самого підприємства.

Основним показником ефективної діяльності будь-якого підприємства є його прибутковість. В табл. 2.12 та рис. 2.4 представлено аналіз фінансових результатів діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 роки.

Таблиця 2.12

Аналіз фінансових результатів ТОВ «Таркетт Вінісін», тис.грн.

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
					тис. грн.	%
Валовий: прибуток (збиток)	130 427	54 810	78 125	24 125	-106 302	-81,5
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	127 548	1 945	63 822	13 570	-113 978	-89,4
Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	104 512	1 218	51 668	11 018	-93 494	-89,5

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Як видно з табл. 2.12, у 2020 році підприємство отримала чистий прибуток у розмірі 104 512 тис. грн. через значний обсяг валового прибутку в сумі 130 427 тис. грн.

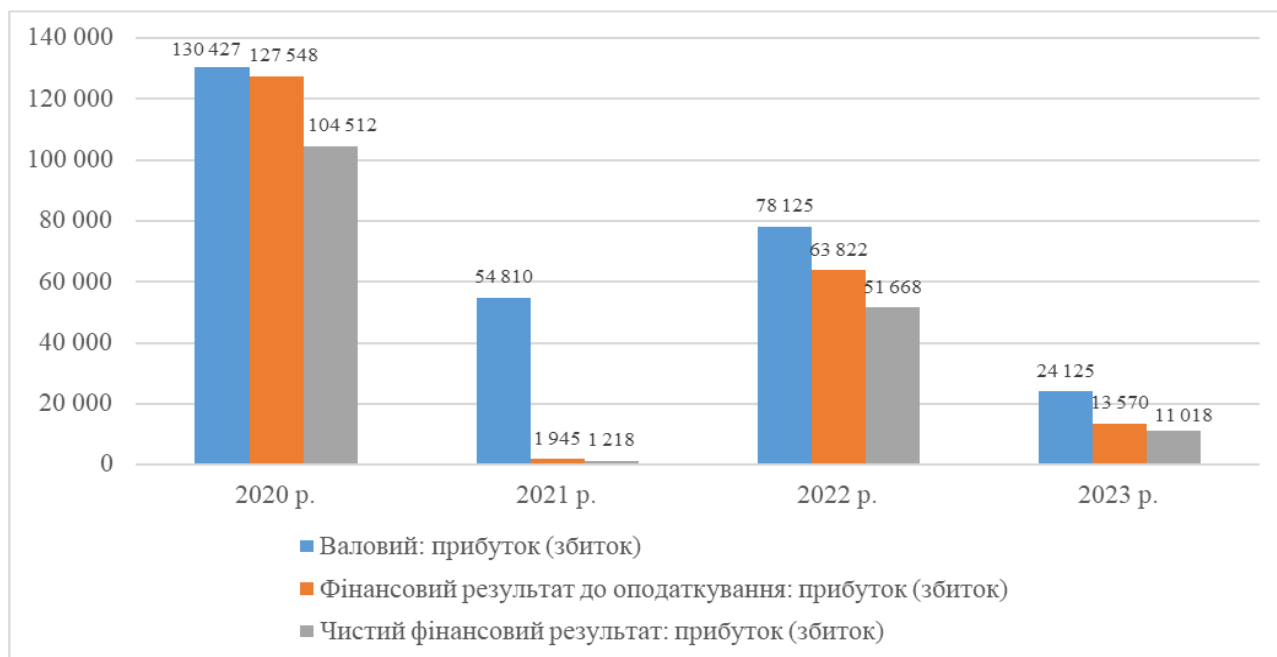

Рис. 2.4. Динаміка фінансових результатів діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2024 роки, тис. грн.

Джерело: побудовано за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Згідно з фінансовою звітністю ТОВ «Таркетт Вінісін», за 2022 та 2023 роки підприємство за результатами діяльності отримала прибуток у розмірі 51 668 тис. грн. та 11 018 тис. грн. відповідно. Зниження обсягу чистого прибутку протягом 2020-2023 років пов'язане з війною.

Для оцінки ефективності використання власного капіталу необхідно провести аналіз оборотності капіталу, який дає інформацію про господарську діяльність підприємства та ефективність управління капіталом.

Аналіз оборотності власного капіталу підприємства передбачає вивчення рівня та динаміки двох показників: коефіцієнта оборотності, який відображає кількість оборотів власного капіталу за певний період часу, та тривалості обороту (у днях), що визначає середній час, за який капітал проходить усі стадії кругообігу. Щоб оцінити, наскільки ефективно підприємство використовує власний капітал для здійснення своєї діяльності, необхідно провести аналіз ефективності використання власного капіталу.

Це дає можливість оцінити ефективність управління власним капіталом та господарською діяльністю підприємства. Аналізується оборотність власного

капіталу, тобто показники, які характеризують, скільки разів повернувся власний капітал у процесі господарської діяльності підприємства за певний період часу та скільки часу було потрібно для досягнення цього обороту. Ці показники дозволяють нам зрозуміти, чи ефективно компанія використовує свій власний капітал і які проблеми існують, якщо такі є. У цілому аналіз ефективності використання власного капіталу дозволяє підприємству виявити потенційні можливості покращення його фінансової стійкості та підвищення прибутковості.

В табл. 2.13 представлено аналіз ефективності використання власного капіталу ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 роки.

Таблиця 2.13

**Оцінка ефективності використання власного капіталу ТОВ «Таркетт
Вінісін» протягом 2020-2023 рр.**

Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
					тис. грн.	%
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	104512	1218	51668	11018	-93494	-89,5
Середні залишки власного капіталу, тис. грн.	385884	438334	462581,5	491031,5	105147,5	27,2
Чистий дохід, тис. грн.	713354	819518	725330	537513	-175841	-24,6
Рентабельність власного капіталу, %	27,08	0,28	11,17	2,24	-24,84	-91,7
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	1,85	1,87	1,57	1,09	-0,75	-40,8
Термін окупності власного капіталу, роки	3,69	359,88	8,95	44,57	40,87	1107,0

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

За даними табл. 2.13 рентабельність власного капіталу ТОВ «Таркетт Вінісін» зменшилася у звітному періоді за рахунок збільшення власного капіталу та зменшення чистого прибутку.

При цьому оборотність власного капіталу зменшилося з 1,85 у 2020 році до 1,09 у 2023 році. Негативно вплинуло на оборотність власного капіталу зростання власного капіталу та зменшення чистого прибутку. Оскільки

рентабельність власного капіталу знаходиться в оберненій залежності від коефіцієнта прибутковості, це означає, що зниження рентабельності власного капіталу призвело до відповідного збільшення терміну окупності. Так, термін окупності збільшився на 40,87 років.

Далі ми використаємо модель DuPont, яка широко використовується в аналізі фінансових коефіцієнтів, щоб визначити потенціал підприємства щодо збільшення рентабельності власного капіталу (ROE). Базова модель (трьохфакторна модель) передбачає розкладання показника ROE на три компоненти:

- рентабельність продажів (відображає здатність підприємства генерувати кожен одиницю чистого прибутку);
- оборотність активів (відображає ступінь ефективності використання активів підприємства для отримання чистого прибутку);
- фінансовий леверидж (оцінює ступінь використання боргового фінансування і є мірою ризику. При цьому, чим вищий леверидж, тим вищий ризик і невизначеність щодо очікуваного рівня прибутку на власний капітал).

Для розрахунку рентабельності власного капіталу (ROE) використовується наступна формула:

$$\text{ROE} = \text{Рентабельність продажів} \times \text{Оборотність активів} \times \text{Фінансовий важіль} \quad (2.2)$$

або в розгорнутому вигляді:

$$\text{ROE} = \frac{\text{Чистий прибуток}}{\text{Чистий дохід}} \times \frac{\text{Чистий дохід}}{\text{Активи}} \times \frac{\text{Активи}}{\text{Власний капітал}} \quad (2.3)$$

Слід зазначити, що метою аналізу за цією методикою є не розрахунок коефіцієнта рентабельності власного капіталу, а визначення ступеня впливу

факторів, що впливають на його величину. Це дозволяє виявити причини проблем і розробити заходи, які сприятимуть підвищенню ROE (табл. 2.14).

Таблиця 2.14

Оцінка впливу факторів на ROE за результатами діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 рр.

№	Показник	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
						Абс.	%
Вихідні дані							
1.	Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	104512	1218	51668	11018	-93494	-89,5
2.	Чистий дохід, тис. грн.	713354	819518	725330	537513	-175841	-24,6
3.	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	423262	488671,5	503440	516828,5	93566,5	22,1
4.	Середньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	385884	438334	462581,5	491031,5	105147,5	27,2
Результатні дані							
5.	Рентабельність власного капіталу, % (ряд.1 : ряд.4)	27,08	0,28	11,17	2,24	-24,84	-91,7
6.	Рентабельність продажів, % (ряд. 1 : ряд.2)	14,65	0,15	7,12	2,05	-12,60	-86,0
7.	Оборотність активів (ряд.2 : ряд.3)	1,69	1,68	1,44	1,04	-0,65	-38,3
8.	Фінансовий важіль (ряд.3 : ряд.4)	1,10	1,11	1,09	1,05	-0,04	-4,0

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

За даними табл. 2.14, у 2023 р. порівняно з 2020 р. рентабельність власного капіталу ТОВ «Таркетт Вінісін» зменшилася на 24,84%, що пов'язано з дією факторів: зменшення рентабельності продажів на 12,6 %, зменшення оборотності активів на 0,65 та зменшення фінансового важіля на 0,04.

Загалом отримані дані заслуговують на такі висновки: зменшення чистого прибутку у 2023 році за рахунок використання власного капіталу при одночасному зменшенні рентабельності власного капіталу свідчить про погіршення ефективності використання власного капіталу, інвестованого в активи.

Зменшення рентабельності власного капіталу може бути показником того, що підприємство не достатньо ефективно використовує свої ресурси, що призводить до зменшення її доходів.

2.3. Оцінка ефективності управління фінансовою діяльністю ТОВ «Таркетт Вінісін»

З метою оцінки ефективності управління фінансовою діяльністю проаналізуємо результати руху грошових коштів від операційної, фінансової та інвестиційної діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін», які представлені в табл. 2.15.

Таблиця 2.15

Результати руху грошових потоків ТОВ «Таркетт Вінісін» у 2020–2023 рр.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
					тис. грн.	%
Чистий рух грошових коштів від операційної діяльності	101 026	-49 819	118 384	40 982	-60 044	-59,4
Чистий рух грошових коштів від інвестиційної діяльності	-26 601	-35 365	-274	-10 950	15 651	-58,8
Чистий рух грошових коштів від фінансової діяльності	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Чистий рух грошових коштів за звітний період	74 425	-85 184	118 110	30 032	-44 393	-59,6
Залишок коштів на початок року	48 491	145 042	46 078	169 493	121 002	249,5
Залишок коштів на кінець року	145 042	46 078	169 493	209 316	64 274	44,3

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Результати аналізу виявляють причини проблем із платоспроможністю підприємства. Чистий грошовий потік, як загальний, так і від операційної діяльності, мав негативне значення тільки у 2021 році. По-перше, це було пов'язано з перевищенням витрат коштів у рамках операційно-фінансової діяльності над доходами за цей же період від зазначених видів діяльності. В інші роки у підприємства не було проблеми з формуванням чистого грошового потоку, він мав позитивне значення.

Ефективність управління фінансовою діяльністю ТОВ «Таркетт Вінісін» в широкому розумінні характеризується показниками його фінансової діяльності. У табл. 2.16 наведено алгоритм формування фінансових результатів ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 роки.

Таблиця 2.16

Динаміка фінансових результатів ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 рр.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
					тис. грн.	%
Чистий дохід від реалізації продукції	713 354	819 518	725 330	537 513	-175 841	-24,6
Собівартість реалізованої продукції	582 927	764 708	647 205	513 388	-69 539	-11,9
Валовий прибуток (збиток)	130 427	54 810	78 125	24 125	-106 302	-81,5
Інші операційні доходи	45 893	12 865	47 230	44 291	-1 602	-3,5
Адміністративні витрати	19 939	20 042	20 677	22 279	2 340	11,7
Витрати на збут	15 950	17 424	16 628	14 303	-1 647	-10,3
Інші операційні витрати	14 074	29 098	21 063	18 711	4 637	32,9
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток/збиток	126 357	1111	66 987	13 123	-113 234	-89,6
Інші доходи	1 861	834	4 168	456	-1 405	-75,5
Інші витрати	0	0	7 333	9	9	100,0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток/збиток	127 548	1 945	63 822	13 570	-113 978	-89,4
Витрати (дохід) з податку на прибуток	23 036	727	12 154	2 552	-20 484	-88,9
Чистий фінансовий результат: прибуток/збиток	104 512	1218	51 668	11 018	-93 494	-89,5

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Згідно табл. 2.16 бачимо, що чистий дохід від реалізації продукції ТОВ «Таркетт Вінісін» зменшився з 713 354 тис. грн у 2020 році до 537 513 тис. грн. у 2023 р. за п'ять років тобто на 175 841 тис. грн. (-24,6%). При цьому собівартість реалізованої продукції зменшилася з 582 927 тис. грн у 2020 році до 513 388 тис. грн. у 2023 р., тобто на 69 539 тис. грн., або на 11,9%. Валовий прибуток зменшився з 130 427 тис. грн у 2020 році до 24 125 тис. грн. у 2023 р. Тобто валовий прибуток зменшився на 106 302 тис. грн., або на 81,5%. Інші

операційні доходи зменшилися на 1 602 тис. грн., або на 3,5%. Адміністративні витрати ТОВ «Таркетт Вінісін» за останні чотири роки зросли на 11,7%, інші операційні витрати – на 32,9%. Тільки витрати на збут зменшилися на 10,3 %. Фінансовий результат від операційної діяльності був позитивним у всі роки дослідження. Проте, вони зменшилися на 113 234 тис. грн. або на 89,6 %. У період 2020-2023 років підприємство відображала інші доходи та інші витрати.

Досліджуване підприємство протягом 2020-2023 років сплачувало податок на прибуток, обсяг якого зменшився на 20 484 тис. грн. або на 88,9 %. Чистий фінансовий результат ТОВ «Таркетт Вінісін» зменшився на 93 494 тис. грн. або на 89,5 %. У 2023 році чистий прибуток склав 11 018 тис. грн.

Динаміка чистого прибутку ТОВ «Таркетт Вінісін» представлена на рис. 2.5.

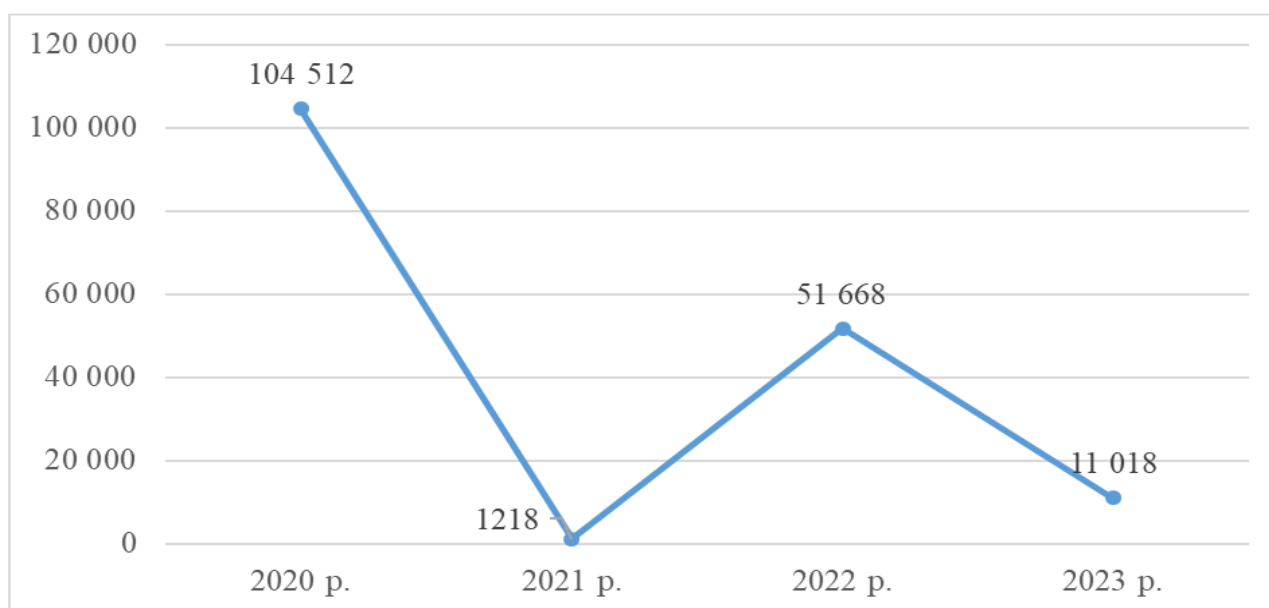

Рис. 2.5. Динаміка чистого фінансового результату ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023рр.

Джерело: побудовано за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Згідно рис. 2.5 можна спостерігати, що у 2020 році підприємство отримало найбільший прибуток у розмірі 104512 тис. грн, а у 2021 році – найменший у розмірі 1218 тис. грн.

Оцінка фінансових результатів стає більш детальною, якщо аналіз включає аналіз операційних витрат підприємства. Їх динаміка впливає на фінансові показники діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін»(табл. 2.17, рис. 2.6).

Таблиця 2.17

Аналіз операційних витрат ТОВ «Таркетт Вінісін» у 2020-2023 рр.

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
					тис. грн.	%
Матеріальні витрати	471 824	669 082	555 097	376 676	-95 148	-20,2
Витрати на оплату праці	71 917	77 764	77 163	65 606	-6 311	-8,8
Відрахування на соціальні заходи	15 055	16 136	14 763	12 257	-2 798	-18,6
Амортизація	28 377	28 187	29 268	26 797	-1 580	-5,6
Інші операційні витрати	45 355	67 457	56 840	46 661	1 306	2,9
Всього	632 528	858 626	733 131	527 997	-104 531	-16,5

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Як видно з табл. 2.17 операційні витрати ТОВ «Таркетт Вінісін» за останні чотири роки зменшилися на 104 531 тис. грн. (16,5%). Матеріальні витрати зменшилися на 20,2%, витрати на оплату праці – на 8,8%, відрахування на соціальні заходи – на 18,6 %, амортизація – на 5,6%, і тільки інші операційні витрати зросли на 2,9%.

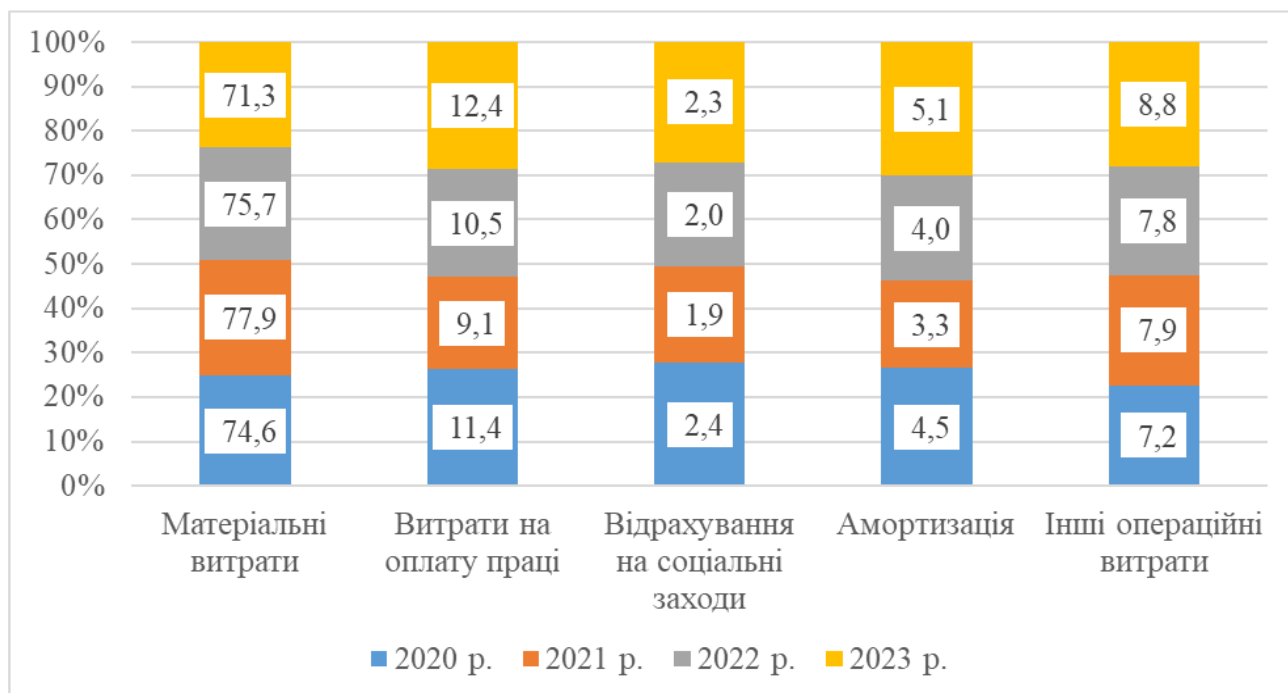

Рис. 2.6. Динаміка структури операційних витрат ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 рр.

Джерело: побудовано за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Як видно з рис. 2.6 найбільшою є питома вага матеріальних витрат, на другому місці витрати праці. В динаміці структура майже не змінилася. Так, у 2023 році матеріальні витрати становили 71,3%, витрати на оплату праці – 12,4%, відрахування на соціальні заходи – 2,3%, амортизація – 5,1%, інші операційні витрати – 8,8%.

Показники рентабельності, можуть бути використані для аналізу прибутковості фінансово-господарської діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020-2023 роки (табл. 2.18).

Як видно з аналізу табл. 2.18 у період 2020-2023 років зменшилися всі показники рентабельності фінансово-господарської діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін», зокрема капіталу, реалізованої продукції, власного капіталу, оборотного капіталу, що пояснюється зменшенням чистого прибутку. Найвищий рівень рентабельності досягнуто у 2020 р., а найнижчого у 2021 році. Зокрема, рентабельність капіталу у 2023 році становила 2,13%,

реалізованої продукції – 2,05%, власного капіталу – 2,24%, оборотного капіталу – 2,78%.

Таблиця 2.18

Показники рентабельності ТОВ «Таркетт Вінісін» за 2020–2023 рр., %

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
					абс.	%
Рентабельність капіталу	24,69	0,25	10,26	2,13	-22,56	-91,4
Рентабельність реалізованої продукції за чистим прибутком	14,65	0,15	7,12	2,05	-12,60	-86,0
Рентабельність власного капіталу	27,08	0,28	11,17	2,24	-24,84	-91,7
Рентабельність оборотного капіталу	38,29	0,35	14,07	2,78	-35,51	-92,7
Валова рентабельність реалізованої продукції	18,28	6,69	10,77	4,49	-13,80	-75,5

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Для повного уявлення про ефективність фінансової діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін» проведемо аналіз ділової активності (табл. 2.19).

Динаміка показників ділової активності ТОВ «Таркетт Вінісін» у 2020-2023**рр.**

Показники	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2023 р.	Відхилення (+,-) 2023/2020 рр.	
					абс.	%
Коефіцієнт оборотності капіталу	1,69	1,68	1,44	1,04	-0,65	-38,3
Тривалість обороту капіталу, дні	216,57	217,65	253,34	350,95	134,38	62,1
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	2,61	2,38	1,98	1,36	-1,26	-48,1
Тривалість обороту оборотних активів, дні	139,67	153,33	184,80	269,21	129,54	92,7
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	8,60	6,72	6,86	7,48	-1,12	-13,0
Тривалість обороту дебіторської заборгованості, дні	42,43	54,35	53,17	48,78	6,35	15,0
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	17,68	16,28	16,98	21,85	4,17	23,6
Тривалість обороту кредиторської заборгованості, дні	20,65	22,42	21,49	16,71	-3,94	-19,1

Джерело: складено за даними фінансової звітності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Дані табл. 2.19 показують, що ділова активність ТОВ «Таркетт Вінісін» знаходиться на достатньому рівні. Коефіцієнт оборотності капіталу підприємства у 2020 році становив 1,69 обороту, у 2021 році – 1,68 обороту, у 2022 році знизився до 1,44 обороту, а у 2023 році до 1,04. Тобто у 2020 році тривалість обороту капіталу становила 216,57 днів, у 2021 році – близько 218 днів, у 2022 році вона збільшилася до 253,34 днів, а у 2023 році збільшилася до 350,95 днів.

Якщо говорити про оборотність оборотних коштів ТОВ «Таркетт Вінісін», то коефіцієнт оборотності оборотного капіталу у 2020 році становив 2,61 обороту, у 2021 році він знизився до 2,38 обороту, у 2022 році – 1,98 обороту, у 2023 році – 1,36 обороту. Тривалість одного обороту оборотних коштів у 2020 році становила 139,67 дня, у 2021 році – близько 153 днів, у 2022 році – 184,8 дня, а у 2023 році збільшилася до 269,21 дня.

Термін погашення дебіторської заборгованості становив 48,78 днів у 2023 році. Тривалість погашення кредиторської заборгованості значно менший, у 2020 році вона становила 20,65 днів, а у 2023 році вона зменшилася на 3,94 днів, до 16,71 днів.

Отже, аналіз системи оцінки ефективності фінансової діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін» підкреслює необхідність вирішення різних питань, пов'язаних з використанням ресурсів, контролем витрат і стратегічним плануванням. Визначивши ці області для вдосконалення, підприємство може працювати над посиленням своїх практик фінансового менеджменту та, зрештою, покращити свої загальні фінансові показники та довгострокову стійкість.

Висновки до розділу 2

Проведений аналіз системи показників щодо оцінки фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Таркетт Вінісін» протягом 2020-2023 років показав, що дане підприємство є фінансово стійким, фінансово незалежним, платоспроможним та ліквідним. Даному підприємству не загрожує ймовірність банкрутства, проте менеджменту необхідно наявні фінансові ресурси спрямовувати на максимальне використання наявного фінансово-економічного потенціалу ТОВ «Таркетт Вінісін».

В ході аналізу, було встановлено, що зменшення чистого прибутку у 2023 році за рахунок використання власного капіталу при одночасному зменшенні рентабельності власного капіталу свідчить про погіршення ефективності використання власного капіталу, інвестованого в активи. Зменшення рентабельності власного капіталу може бути показником того, що підприємство не достатньо ефективно використовує свої ресурси, що призводить до зменшення її доходів.

Аналіз системи оцінки ефективності фінансової діяльності ТОВ «Гаркетт Вінсін» підкреслює необхідність вирішення різних питань, пов'язаних з використанням ресурсів, контролем витрат і стратегічним плануванням. Визначивши ці області для вдосконалення, підприємство може працювати над посиленням своїх практик фінансового менеджменту та, зрештою, покращити свої загальні фінансові показники та довгострокову стійкість.

РОЗДІЛ 3

НАПЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

3.1. Проблеми та перспективи підвищення ефективності управління фінансовою діяльністю на підприємстві в умовах війни

Ефективність діяльності підприємства, насамперед залежить від повної та своєчасної мобілізації капіталу та його оптимального використання для забезпечення функціонування підприємства, розвитку і збільшення виробничих засобів. Забезпечити формування та використання фінансових ресурсів можна впроваджуючи сучасне, що відповідає ринковим умовам управління фінансовою діяльністю підприємства. Від фінансової діяльності залежить своєчасність та повнота фінансового забезпечення операційної та інвестиційної діяльності, задається рівень розвитку підприємства, повнота виконання фінансових зобов'язань перед контрагентами, державою та фінансово-кредитними інститутами.

Фінансова діяльність – це діяльність, спрямована на формування та використання фінансових ресурсів для досягнення підприємством стійкості економічного зростання. Вона зумовлює зміни обсягу капіталу підприємства та його складових. Фінансова діяльність будь-якого підприємства, насамперед, спрямована на вирішення таких основних завдань [21]:

- «забезпечення капіталом поточної, операційної, фінансової та інвестиційної діяльності підприємства;
- пошук резервів збільшення обсягу доходу, прибутку та рентабельності підприємства;
- забезпечення умов виконання фінансових зобов'язань перед партнерами (постачальниками, підрядниками, банками, страховими та інвестиційними компаніями тощо), бюджетом та цільовими фондами;

– фінансування виробничого та соціального розвитку підприємства;
- контроль ефективного розподілу та цільового використання фінансових ресурсів підприємства».

Вивчення стану основних фінансових показників дозволило визначити наступний перелік потенційних проблем, пов'язаних з управлінням фінансовою діяльністю ТОВ «Таркетт Вінісін»:

1. Зменшення основних засобів. Суттєве зменшення необоротних активів (24,8% у 2020-2023 роках) свідчить про можливі проблеми з інвестиціями в довгострокові активи. Ця проблема свідчить про недостатню увагу до обслуговування та модернізації основних засобів, що може вплинути на майбутнє зростання та ефективність роботи підприємства.

2. Обмежене зростання власного капіталу. Незважаючи на помірне зростання власного капіталу (13,3% у 2020-2023 роках), проблема полягає в тому, що немає відповідного зростання операційної діяльності чи прибутковості. Ситуація вказує на надмірну залежність від власного капіталу для задоволення потреб у фінансуванні, що може призвести до розмивання власного капіталу та збільшення витрат на фінансування в довгостроковій перспективі.

3. Значне скорочення короткострокових зобов'язань. Різке скорочення короткострокових зобов'язань (на 44,4% за 2020-2023 роки) викликає занепокоєння щодо управління короткостроковим боргом підприємства та оптимізації оборотних коштів. Проблема вказує на втрачені можливості використання кредитних ліній або фінансування від постачальників, що потенційно може призвести до напружених стосунків із постачальниками або змін у купівельній поведінці.

4. Загальний дисбаланс в управлінні активами і пасивами. Поєднання зменшення основних засобів, зменшення оборотних активів і значного зменшення поточних зобов'язань свідчить про загальний дисбаланс в управлінні активами та пасивами. Дисбаланси призводять до неадекватних

довгострокових інвестицій, проблем з ліквідністю та потенційних труднощів із виконанням короткострокових зобов'язань і потреб у фінансуванні.

Перевірка фінансових результатів ТОВ «Таркетт Вінісін» виявила наступний перелік потенційних проблем, пов'язаних з управлінням фінансовою діяльністю:

1. Зменшення чистого доходу. Зменшення чистого доходу (виручки від реалізації) протягом 2020-2023 років на 24,6% свідчить про проблеми з прибутковістю. Проблема свідчить про те, що в підприємства можуть виникнути труднощі з отриманням достатнього доходу або контролем витрат. Низька рентабельність через різні фактори, такі як зниження продажів, неефективна цінова стратегія або збільшення операційних витрат, яким необхідно протидіяти шляхом вдосконалення практики фінансового менеджменту.

2. Зниження чистого прибутку. Зменшення чистого прибутку протягом 2019-2021 років на 89,5% свідчить про зниження загальної прибутковості компанії. Проблема пов'язана з неспроможністю компанії та її доходів встигати за витратами виробництва та структурою цих витрат.

Фактори впливу включають падіння продажів, неефективне управління витратами, ціновий тиск або ринкову конкуренцію. Щоб вирішити цю проблему, необхідний комплексний перегляд фінансових стратегій підприємства, включаючи ініціативи щодо збільшення продажів і заходи щодо стримування витрат.

Перераховані проблеми, пов'язані з управлінням фінансовою діяльністю ТОВ «Таркетт Вінісін», у сукупності свідчать про потенційну відсутність фінансового контролю, управління витратами та формування доходів у підприємства.

Проаналізуємо виявлені проблеми з точки зору їх причин, наслідків та ступеня впливу на фінансовий стан ТОВ «Таркетт Вінісін» у табл. 3.1.

Таблиця 3.1

**Аналіз проблем, пов'язаних із управлінням фінансовою діяльністю ТОВ
«Таркетт Вінісін»**

Проблеми	Причини	Наслідки	Рівень впливу
Зменшення чистого прибутку	Зменшення виручки, неефективна система управління витратами	Зниження загального рівня рентабельності, зменшення фінансової привабливості для інвесторів	Високий
Недостатній контроль за витратами	Неефективні процеси управління витратами	Надмірні витрати, зниження рентабельності	Високий
Неефективна цінова стратегія	Погане позиціонування на ринку, відсутність маркетингових досліджень	Низький рівень рентабельності, зниження конкурентоспроможності	Високий
Неефективна система управління запасами	Неточне прогнозування попиту, недостатній рівень контролю запасів	Надлишкові запаси, збільшення операційних витрат	Середній
Зниження продажів	Насиченість ринку, неадекватні стратегії продажів	Зниження доходів, зменшення частки ринку	Середній
Неналежне фінансове планування та бюджетування	Відсутність точного прогнозування, поганий бюджетний контроль	Проблеми з грошовими потоками. перевитрати бюджету	Середній
Відсутність диверсифікації доходів	Надмірна залежність від одного продукту або ринку	Вразливість до ринкових коливань, зменшення можливостей для зростання	Низький
Неналежне управління ризиками	Відсутність оцінки ризиків, незадовільні стратегії зниження ризиків	Підвищена схильність до фінансових та операційних ризиків	Низький

Джерело: [20]

Проаналізувавши проблеми, пов'язані з управлінням фінансовою діяльністю компанії, можна виділити дві основні проблеми, які становлять найбільший ризик для майбутніх фінансових результатів компанії:

1. Зниження прибутковості. Тривале зниження чистого прибутку може призвести до зменшення нерозподіленого прибутку та скорочення фінансових ресурсів для реінвестування та зростання. Це обмежує можливості компанії

фінансувати майбутні проекти, дослідження та розробки, та інші стратегічні ініціативи. З часом конкурентоспроможність компанії знижується, що обмежує її здатність залучати інвесторів і впливає на довгострокову фінансову стійкість.

2. Надмірне збільшення собівартості відносно зниження прибутку. Значне зростання витрат протягом багатьох років свідчить про потенційні проблеми в контролі за витратами та ефективності. Збільшення витрат зменшує норму прибутку та впливає на загальні фінансові показники компанії, що призводить до зниження грошових потоків, меншої прибутковості та меншої фінансової гнучкості.

Успішна операційна та інвестиційна діяльність можлива лише за наявності певної фінансової основи, яка забезпечується достатньою капіталізацією. Це означає, що підприємство має постійно проводити мобілізаційні заходи щодо накопичення фінансових ресурсів і забезпечення фінансування. Водночас система використання різноманітних форм і методів фінансування функціонування підприємств і досягнення ними цілей є системою, для якої фінансова діяльність є основною сферою діяльності. Як зазначено в першому розділі, згідно з П(С)БО, «фінансова діяльність – це діяльність, яка призводить до зміни розміру та складу власного та позикового капіталу підприємства (яка не є результатом операційної діяльності)» [38]. Отже, основним змістом фінансової діяльності підприємства (у вузькому розумінні) є його фінансування.

Налагоджена діяльність (фінансування) є основою для створення доданої вартості на підприємстві. Оптимізація структури капіталу (оптимізація джерел фінансування), у свою чергу, забезпечить зниження витрат на його залучення та сприятиме підвищенню ефективності операційної та інвестиційної діяльності.

Фінансова діяльність як система використання різноманітних форм і методів фінансування реалізується через практичну фінансову роботу, покликану забезпечити функціонування підприємства та покращити його результати. Проблема управління фінансовою діяльністю підприємства виникає через розбіжність між бажаним і реальним – невідповідність мети, результату

діяльності чи функцій управління. Проблема в цьому випадку характеризується протиріччями між станом системи управління підприємством та його фінансовими показниками. Крім того, причиною проблем є цілі підприємства, які змінилися під впливом зовнішніх і внутрішніх умов.

Таким чином, проблема управління фінансовою діяльністю підприємства завжди пов'язана з сукупністю умов або факторів, які створюють ситуацію, яка впливає на функціонування та результати діяльності підприємства.

На основі класифікаційних характеристик проблем управління фінансовою діяльністю підприємства, опис та оцінка яких базується на них, можна виділити ідентифікатори, що визначають проблемну ситуацію, а в подальшому – розробку та вибір їх оптимальне рішення. Систематизована класифікація їх характеристик, що має велике значення для правильного виявлення проблем і успішного їх вирішення [16].

Об'єктивна необхідність у класифікації проблем управління фінансовою діяльністю підприємства пов'язана з диференціацією засобів і методів їх вирішення. Класифікація дозволяє структурувати проблеми, приймати рішення і визначати послідовність рішень на основі класифікаційних ознак, орієнтуватися в їх різноманітті і бути джерелом інформації. Нарешті, виявлення характерних особливостей проблем управління фінансовою діяльністю підприємства потребує диференційованого підходу до оцінки кожної проблемної управлінської ситуації.

У рамках управління фінансовою діяльністю: «Фінансова робота на підприємстві включає три основні напрями діяльності: фінансове прогнозування та планування; аналіз і контроль виробничо-господарської діяльності; оперативна, поточна фінансово-господарська робота» [4].

Фінансове планування на підприємстві покликане сприяти забезпеченню господарської діяльності з використанням усіх фінансових засобів, вирішувати фінансові протиріччя у фінансових відносинах і створювати контроль за дотриманням фінансової дисципліни. Фінансове планування має бути спрямоване на подальший розвиток підприємства та досягнення стратегічних

цілей. У сучасній практиці існує багато проблем, пов'язаних з організацією фінансового планування ТОВ «Таркетт Вінісін», які можна згрупувати наступним чином [5]:

- нереальність фінансових планів, їх суперечність можливостям підприємства;
- системність оперативності планування;
- непрозорість планів управління та відповідальних за їх виконання;
- розбіжності між завданнями перспективних і короткострокових планів;
- практична реалізація планів у діяльності підприємства;
- завершеність планів.

Бюджетування – це одна із сучасних форм фінансового планування, яка допомагає забезпечити платоспроможність і фінансову стійкість підприємства в короткостроковому періоді. Вона реалізується при застосуванні сучасних технологій фінансового планування та забезпечує можливість розробки та моніторингу виконання бюджету в єдиному інформаційному просторі, своєчасного реагування на відхилення фактичних показників від планових. Зокрема: «Процес оперативного прийняття рішень і коригування поточних заходів відповідає головній вимозі ефективності системи фінансового менеджменту в динамічному економічному середовищі» [55].

Роль бюджетування в діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін» полягає насамперед у визначенні обсягів та строків використання ресурсів з метою зменшення наднормативних втрат та підвищення ефективності роботи підприємства. Неможливо повністю оцінити, наскільки розроблений продукт забезпечить ефективну роботу підприємства. Слід зазначити, що бюджетування в комунальному підприємстві потребує постійного вдосконалення, яке може розтягнутися на місяці і навіть роки. Для забезпечення ефективної системи бюджетування потрібні висококваліфіковані фінансисти, які володіють знаннями та навичками використання сучасних комп'ютерних технологій, без

яких неможливий цей процес автоматизації системи бюджетування від проектування до впровадження.

Основними проблемами фінансового планування підприємства є забезпечення обґрунтованості фінансового плану та його реальності. Для вирішення цієї проблеми необхідні достовірні дані про реалізацію продукції, обсяги та строки погашення дебіторської заборгованості, фактичну потребу у фінансуванні, розподілену в часі, злагоджена робота підрозділів, відповідальних за складання фінансового плану та його ефективну розробку.

Ефективне управління фінансовою діяльністю підприємства вимагає також використання різноманітних форм контрольної-ревізійної роботи. Використання фінансового контролю на підприємстві допоможе своєчасно адаптувати плани і прогнози до мінливих умов діяльності підприємства. Крім того, завдяки внутрішньому фінансовому контролю забезпечується постійне отримання інформації про фактичний фінансовий стан, випадки виявлення порушень чинного законодавства та відхилень від встановлених норм і нормативів. Адже «ефективний фінансовий контроль за діяльністю підприємств забезпечує підвищення якості виконання перспективних і короткострокових планів економічного і соціального розвитку, сприяє раціональному використанню матеріальних, трудових і фінансових ресурсів, дотриманню норм чинне законодавство та зниження всіх видів витрат на підприємстві» [2].

Якщо оцінювати стан внутрішнього фінансового контролю на підприємстві, то потрібно його вдосконалення. Основною причиною проблем є неповне розуміння керівництвом підприємства змісту, завдань та необхідності внутрішнього фінансового контролю. Тому в ТОВ «Таркетт Вінісін» не приділяється належної уваги побудові ефективної системи його реалізації. Фінансові порушення на підприємстві необхідно спочатку виявляти на рівні внутрішнього контролю, щоб забезпечити їх усунення без обтяжливих фінансових санкцій для підприємства. Найчастіше вони зараз виникають на рівні зовнішнього державного контролю. Це зумовлено не лише недосконалістю організації внутрішнього контролю на підприємстві, а й

недосконалістю законодавчої та нормативно-правової бази, неоднозначністю тлумачення окремих норм та норм, що створює передумови для збільшення кількості та обсягів основних фінансових порушення. Комплексний аналіз та оцінку ефективності фінансової діяльності підприємства необхідно проводити в сім основних етапів (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Етапи оцінки ефективності фінансової діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін»

Етап	Характеристика
I етап	Приймається рішення про доцільність аналізу та оцінки фінансової звітності і перевіряється її готовність до аналізу. Визначання доцільності аналізу проводиться шляхом ознайомлення з аудиторськими висновками.
II етап	Відбувається ознайомлення із пояснювальною запискою до балансу. Це необхідно для того, щоб оцінити умови функціонування підприємства в даному звітному періоді та врахувати при аналізі чинники, вплив яких спричинив зміни в майновому і фінансовому становищі підприємства і які знайшли своє відображення в пояснювальній записці.
III етап	Збирається для аналізу та оцінки фінансової діяльності підприємства необхідна інформація та перевіряється її точність.
IV етап	Здійснюється порівняння фактичних результатів господарювання з прогнозованими показниками звітного року, фактичними даними попередніх років.
V етап	Виконується факторний аналіз
VI етап	Виявляються невикористані резерви підвищення ефективності виробництва.
VII етап	Проводиться оцінка результатів господарської діяльності та фінансового становища підприємства

Джерело: [52]

Основою формування траєкторії ефективного розвитку підприємства, збалансування інтересів учасників фінансових відносин та забезпечення стратегічної орієнтації в процесі здійснення управління фінансовою діяльністю є комплексний фінансовий механізм функціонування підприємства.

Фінансовий механізм комунального підприємства включає систему фінансових методів (фінансові прогнози, планування, фінансові показники, норми і нормативи, ліміти, резерви, систему розрахунків, кредитування, інвестиції, податки, страхування тощо) та фінансових важелів (дохід, прибуток, ставка податку, ціна, норма амортизації, ставка дисконту, процентна ставка тощо) [53].

За допомогою різних форм і методів здійснюються розподільні та перерозподільні відносини, формуються доходи суб'єкта господарювання та відповідні резерви ліквідності. «При цьому функціонування фінансового механізму базується на організаційно-правових нормах та фінансовій інформації, які забезпечують практичне використання фінансових ресурсів для досягнення визначених цілей і завдань» [3]. До складу фінансового механізму входять такі елементи: фінансові методи; фінансовий леверидж; фінансові інструменти; нормативно-правовий; інформаційне та організаційне забезпечення.

У процесі функціонування підприємства ефективність управління фінансовою діяльністю актуалізує [9]:

- здатність підприємства своєчасно і в повному обсязі виконувати платіжні зобов'язання, що впливають з торгових, кредитних та інших фінансових операцій;

- ступінь забезпеченості резервів і витрат власними і залученими джерелами їх формування, співвідношення обсягів власних і залучених коштів;

- здатність підприємства отримувати необхідний прибуток у процесі господарської діяльності та загальна ефективність використання активів і вкладеного капіталу;

- ефективність роботи підприємства по відношенню до обсягу авансованих фінансових ресурсів або рівня їх споживання в процесі виробництва.

Зважаючи на специфіку фінансової діяльності підприємства, проблеми ефективного управління нею в розрізі функціональних підсистем управління фінансовою діяльністю згрупуємо в чотири напрями: управління ліквідністю та платоспроможністю; управління фінансовою стабільністю; управління прибутковістю; управління господарською діяльністю підприємства. Кожен із напрямів характеризується групою фінансових показників, які є індикаторами стабільності діяльності підприємства та мають пороговий рівень якості

управління, неадекватність якого характеризує наявність проблем у підприємства в даному напрямку.

Розглянувши механізм дії основних фінансових методів, важелів та інструментів, можна сформулювати основні напрями вдосконалення управління фінансовою діяльністю підприємства, які повинні базуватися на впровадженні сучасних форм і методів організації фінансово-господарської діяльності, оптимізації внутрішніх і зовнішніх фінансових відносин підприємства з постачальниками, споживачами, державними органами та іншими зацікавленими сторонами. У сучасних динамічних умовах господарювання розвиток фінансової діяльності «здійснюється шляхом залучення вигідних кредитних ресурсів та розвитку інших джерел фінансування, їх цільового використання та диверсифікації, впровадження ефективної системи бюджетування, удосконалення автоматизованої системи внутрішнього фінансового контролю за рухом коштів і виконанням платіжного календаря та фінансового плану, раціональним використанням коштів тощо» [40].

При цьому важливо сформулювати стратегічні цілі розвитку фінансової діяльності підприємства. Вони повинні ґрунтуватися на фінансовій діагностиці та враховувати загрози фінансовій безпеці підприємства, фінансові ризики та шляхи їх нейтралізації. Крім того, при формуванні фінансової стратегії, програм і шляхів підвищення фінансової безпеки, методів і форм досягнення стратегічних цілей, облікової, фінансової та амортизаційної політики, впровадження внутрішнього фінансового контролю та гнучкого ціноутворення. Також необхідно оцінити реалізацію фінансової стратегії та внести зміни відповідно до змін зовнішнього середовища.

Отже, основними завданнями підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства є [31]:

- формування достатніх фінансових ресурсів. Це завдання реалізується шляхом визначення загальної потреби підприємства в капіталі на майбутній період, збільшення обсягу залучення власних фінансових ресурсів за рахунок

внутрішніх джерел, визначення доцільності залучення фінансових ресурсів із зовнішніх джерел, управління позиковим капіталом та оптимізації структуру фінансування підприємства;

- ефективне використання суми сформованого капіталу для операційної та інвестиційної діяльності підприємства тощо;

- оптимізація грошових потоків шляхом ефективного управління грошовими потоками підприємства, забезпечення синхронізації позитивних і негативних грошових потоків у визначені періоди та підтримання необхідного рівня ліквідності оборотних активів;

- максимізація фінансових результатів діяльності підприємства шляхом ефективного управління активами, вибору найбільш ефективних напрямків операційної та фінансової діяльності;

- мінімізація фінансового ризику. При попередньому плануванні рентабельності підприємства важливим завданням є зниження фінансового ризику відсутності прибутку. Також важливим є забезпечення фінансової стійкості підприємства в процесі його розвитку, ліквідності та платоспроможності, ділової активності та прибутковості підприємства на всіх етапах його функціонування; оптимальна структура капіталу та активів, ефективні пропорції в структурі фінансових ресурсів. Сьогодні фінансовий механізм Чернівецького міського комунального підприємства є недосконалим, тому підприємство відчуває брак коштів як для здійснення основної діяльності, так і для реальних інвестицій.

Отже, для підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства необхідний системний фінансовий менеджмент з урахуванням специфіки виду діяльності підприємства. Це дасть змогу створити найбільш ефективні інструменти для досягнення мети фінансової політики, забезпечити безперебійну та ефективну роботу підприємства. При комплексному розгляді фінансової діяльності підприємства та комплексній оцінці характеру внутрішніх і зовнішніх факторів фінансова діяльність забезпечить відповідність

фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарської діяльності сучасним умовам господарювання.

3.2. Фінансова стратегія як ефективний інструмент перспективного управління фінансовою діяльністю підприємства

Механізм розробки та реалізації фінансової стратегії – це сукупність, послідовність і взаємодія визначених принципів, етапів, методів, дій та інструментів, що визначають процес прийняття оптимальних стратегічних фінансових рішень. Водночас слід зазначити, що оскільки фінансова стратегія є одним із функціональних різновидів усієї корпоративної стратегії, то при її розробці та реалізації застосовуються та дотримуються загальні підходи та закономірності стратегічного управління, спрямовані на досягнення фінансової безпеки.

Фінансова стратегія підприємства, відповідно до його стратегічної мети, забезпечує виконання наступних функцій [26]:

- формування та ефективне використання фінансових ресурсів;
- відповідність фінансових дій економічному становищу та матеріальним можливостям підприємства;
- визначення найбільш ефективних напрямків інвестування та концентрації фінансових ресурсів у цих напрямках: виявлення основної загрози з боку конкурентів, правильний вибір напрямків фінансових дій і маневрів для досягнення вирішальної переваги над конкурентами;
- створення та підготовка стратегічних резервів; ранжування та послідовне досягнення цілей [1].

Етап моделювання фінансової стратегії завершується прийняттям рішення про реалізацію тієї чи іншої стратегії. Обрана фінансова стратегія має більшою мірою відповідати інтересам підприємства, сприяти його розвитку, підвищенню прибутковості та платоспроможності [8].

При цьому при детальній розробці фінансової стратегії необхідно враховувати етап життєвого циклу підприємства, який визначає вектор і тип показників і заходів у рамках фінансової стратегії, а саме: прискорене зростання, обмежене зростання- і скорочення (рис. 3.1).

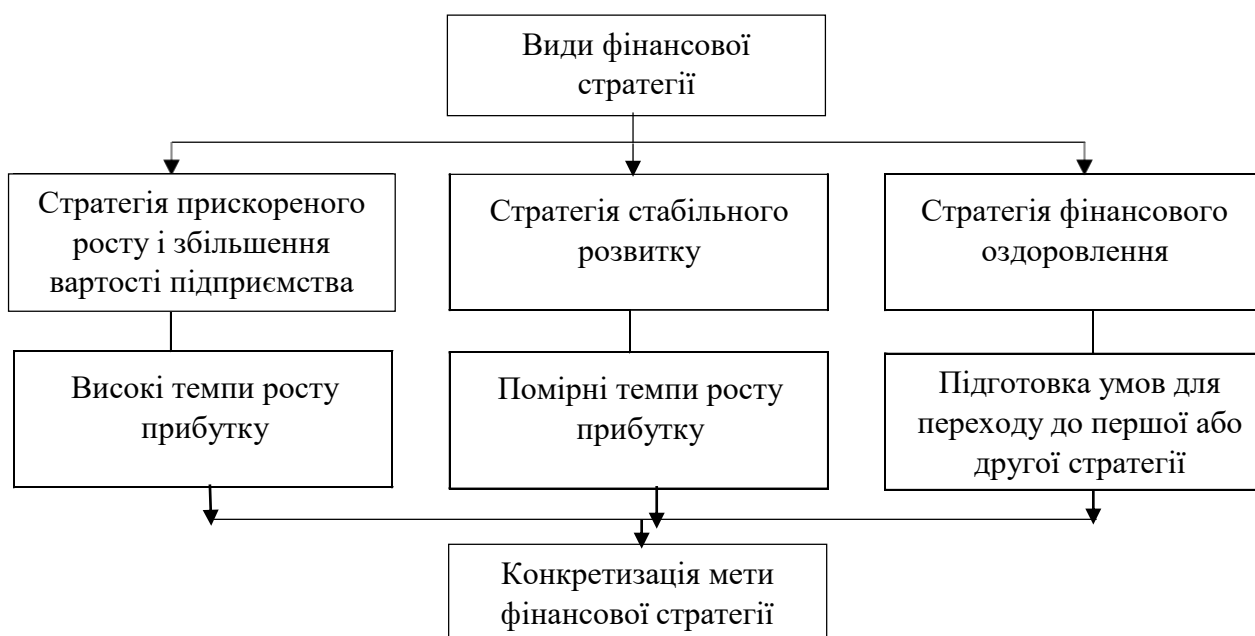

Рис. 3.1. Види та цілі фінансової стратегії підприємства

Джерело: [54]

Важливим етапом розробки фінансової стратегії є оцінка її ефективності. Ефективність реалізації фінансової стратегії (як результат – поліпшення фінансових показників діяльності підприємства, зростання його ринкової вартості, максимізація прибутку, зміцнення ділової репутації підприємства, підвищення якості управління фінансовою діяльністю його структурних підрозділів) досягається за умови, що [60]:

– відповідність цілей, напрямків та етапів реалізації фінансової стратегії підприємства його фінансовій безпеці;

– адаптивність фінансової стратегії підприємства до прогнозних змін у зовнішньому бізнес-середовищі;

– реалізація розробленої підприємством фінансової стратегії формування власних та позикових фінансових ресурсів.

При формуванні фінансової стратегії ТОВ «Таркетт Вінісін» використовувався механізм, наведений у табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Механізм планування фінансової стратегії на ТОВ «Таркетт Вінісін»

Складова	Відповідальні суб'єкти
Зазначення терміну реалізації фінансової стратегії	Загальні збори учасників
Формування головної мети фінансової стратегії	Загальні збори учасників
Розробка фінансової політики підприємства	Фінансовий директор
Забезпечення реалізації фінансової стратегії за рахунок формування системи заходів	Бухгалтерія
Контроль за реалізацією фінансової стратегії та її оцінка	Загальні збори учасників

Джерело : [3]

Механізм планування фінансової стратегії ТОВ «Таркетт Вінісін» включає п'ять основних складових, закріплених за основними відповідальними особами: загальними зборами учасників, фінансовим директором та бухгалтерією.

Серед встановлених умов реалізації фінансової стратегії варто виділити [5]:

- умови стратегічного планування – тобто розробка загальної фінансової стратегії підприємства, яка повинна бути реалізована протягом 3-5 років;

- поточні умови планування – які визначають фінансові стратегії для конкретних видів діяльності підприємства, що здійснюються до року;

- умови оперативного планування, що визначають терміни доведення невідкладних завдань до виконавців, які тривають від місяця до кварталу.

Забезпечення реалізації фінансової стратегії шляхом формування системи заходів, яка включає [25]:

- поділ фінансового плану на більш зручні для виконання блоки;
- детальна оцінка приросту вартості підприємства;
- розрахунок та оцінка ризиків фінансової стратегії;
- контроль за своєчасним та ефективним виконанням.

Останній елемент механізму планування спрямований на моделювання фінансової стратегії шляхом аналізу [38]:

- фінансового потенціалу та встановлення фінансової стійкості підприємства;
- структура капіталу та визначення співвідношення позикового і власного капіталу та їх вплив на діяльність підприємства в цілому;
- взаємодія та оцінка вибору стратегічних і тактичних цілей.

Проаналізувавши механізм планування фінансової стратегії досліджуваного підприємства, стає зрозуміло, що компоненти суттєво визначають етапи формування та моделювання фінансової стратегії підприємства, а також відповідальні органи.

Проте моделювання фінансової стратегії ТОВ «Таркетт Вінісін» має базуватися саме на вдосконаленні управління діяльністю підприємства шляхом вирішення завдань за певними етапами.

Тому першим етапом моделювання фінансової стратегії на ТОВ «Таркетт Вінісін» має стати забезпечення ефективності формування фінансових результатів. На цьому етапі підприємство має досягти оптимальних темпів зростання чистого прибутку, та оптимальних темпів зниження витрат на 1 грн. реалізованої продукції, а також забезпечити необхідний рівень чистого прибутку та оптимальне співвідношення темпів зростання чистого прибутку, собівартості та сукупних витрат. Зауважимо, що під оптимальним темпом зростання того чи іншого показника розуміємо мінімальний темп зростання, за

якого буде досягнуто підвищення прибутковості та фінансової стійкості, а також ефективності фінансової стратегії (або має бути тенденція до покращення діяльності в зазначеній частині), але яка є реальною під впливом зовнішніх факторів.

Другим етапом моделювання фінансової стратегії ТОВ «Таркетт Вінісін» є забезпечення ефективного управління елементами операційних витрат. На цьому етапі підприємство має забезпечити оптимальні темпи зростання витрат на оплату праці, оптимальне співвідношення темпів зростання чистого доходу та елементів операційних витрат, оптимальну частку матеріальних витрат у собівартості продукції та оптимальну структуру елементів операційних витрат. Одними з найважливіших показників, що характеризують діяльність підприємства в цілому, є показники прибутковості, тому оптимізація цих показників відіграє вирішальну роль у процесі моделювання фінансової стратегії [58].

Третім, не менш важливим етапом моделювання фінансової стратегії підприємства є забезпечення оптимального рівня прибутковості. До показників рентабельності підприємства відносять рентабельність продукції (рентабельність витрат, рентабельність чистого прибутку), рентабельність операційної діяльності (рентабельність операційних витрат, рентабельність продажів) і рентабельність активів і потенціалу (рентабельність власного капіталу, рентабельність активів, рентабельність виробничого потенціалу та рентабельність оборотних активів). Моделювання цих показників дозволяє підприємству оптимізувати рівень чистого доходу та рівень собівартості при фактичному рівні чистого доходу та забезпечити мінімально допустимий рівень показників рентабельності витрат і рентабельності чистого доходу.

Четвертим етапом моделювання фінансової стратегії ТОВ «Таркетт Вінісін» є оптимізація майна підприємства. Тому на цьому етапі вирішуються такі завдання, як забезпечення оптимального значення показника ресурсовіддачі (>1) і темпів його зростання, а також забезпечення

оптимального співвідношення темпів зростання чистого прибутку і валюти балансу [3].

П'ятий етап моделювання фінансової стратегії – забезпечення ефективного управління фінансовою стійкістю. На цьому етапі необхідно досягти нормативного значення коефіцієнта автономності, коефіцієнта мобільності та коефіцієнта виробничих засобів ($\geq 0,5$) [6].

Шостим етапом моделювання фінансової стратегії підприємства є забезпечення ефективності управління платоспроможністю, на якому необхідно забезпечити досягнення нормативних значень коефіцієнта поточної ліквідності (≥ 2), коефіцієнта швидкої ліквідності ($\geq 0,5$), коефіцієнт абсолютної ліквідності ($\geq 0,2$) та оптимальний коефіцієнт загальної ліквідності (> 1) [7].

Сьомим етапом моделювання фінансової стратегії підприємств є забезпечення ефективного управління господарською діяльністю підприємства. На цьому етапі підприємство повинно забезпечити збільшення показників продажів і оптимальне співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості, а також темпи їх зростання.

Восьмий етап моделювання фінансової стратегії на ТОВ «Таркетт Вінісін» – досягнення «золотого правила економіки». На цьому етапі необхідно досягти оптимального співвідношення темпів зростання чистого прибутку і чистого прибутку, а також оптимального співвідношення темпів зростання чистого прибутку і активів компанії.

Дев'ятим етапом моделювання фінансової стратегії підприємства є максимізація його ринкової вартості. Тобто на даному етапі має бути виконане одне з найважливіших завдань фінансової стратегії підприємства – забезпечення оптимальної ринкової вартості підприємства.

Десятий етап моделювання фінансової стратегії ТОВ «Таркетт Вінісін» – уникнення ймовірності банкрутства. На цьому етапі підприємство може досягти такого рівня оптимізації показників діяльності, що за дискримінантною функцією діагностики ймовірності банкрутства підприємство не опиниться на межі банкрутства. Таким чином буде покращено господарську діяльність

підприємства, забезпечено оптимальну рентабельність і зросте ринкова вартість підприємства [45].

Під час моделювання фінансової стратегії на ТОВ «Таркетт Вінісін» та застосування даної моделі фінансової стратегії підприємство зможе ефективно виконувати низку завдань, спрямованих на досягнення основних цілей діяльності, а саме підвищення прибутковості, покращення фінансовий стан і забезпечення ефективності його фінансової стратегії.

Розробка та прийняття стратегічних фінансових рішень є суттю стратегічного управління розвитком фінансової діяльності торговельних підприємств, його найбільш відповідальним процесом. Цей процес є найскладнішим у системі стратегічного управління фінансами підприємств, вимагає високого рівня кваліфікації фінансових менеджерів і має базуватися на відповідних наукових засадах. Найважливішим стратегічним рішенням комерційного підприємства є вибір типу його фінансової стратегії. Обґрунтування та прийняття такого рішення дозволяє зосередитися на основних напрямках фінансової діяльності в стратегічний період і створює основу для прийняття всієї подальшої системи стратегічних фінансових рішень [27].

Удосконалення фінансової стратегії обов'язково повинно включати збір і обробку інформації про зовнішнє середовище. Аналіз конкурентів на ринку, надійності постачальників, потреб клієнтів, вимог посередників, діяльності державних органів і служб, умов кредитування банківськими установами тощо. Обґрунтування зовнішніх факторів, що впливають на розробку фінансової стратегії, що дозволяє визначити, чи призведе фінансова стратегія до досягнення поставленої мети.

Розробляючи фінансову стратегію, слід враховувати, що вона має певні характеристики – фінансове середовище аналізується в перспективі під впливом зовнішнього середовища та змін окремих факторів. Для цього використовуються такі методи діагностики, як SWOT-аналіз та PEST-аналіз.

Найбільш універсальним і поширеним методом є SWOT-аналіз, який включає аналіз сильних і слабких сторін внутрішнього середовища організації, а також можливостей і загроз зовнішнього середовища [45].

Можливості компанії - це позитивні фактори, які в ході її фінансового розвитку можуть призвести до зростання ринкової вартості компанії, а загрози - це негативні фактори, які, відповідно, гальмують розвиток компанії.

При проведенні SWOT-аналізу в більшості випадків використовується інформація, отримана методом експертної оцінки. У практиці SWOT-аналізу економіко-математичні методи використовуються обмежено через відсутність достовірної статистичної та іншої інформації [28].

Для успішного виживання і функціонування підприємства, а також для підвищення її якості та стабільності на ринку необхідно передбачити труднощі, з якими вона може зіткнутися в майбутньому, і нові можливості, які можуть відкритися перед нею, і це ми проведемо SWOT аналіз для ТОВ «Таркетт Вінісін».

В табл. 3.4 представлено SWOT-аналіз для ТОВ «Таркетт Вінісін».

SWOT-аналіз ТОВ «Таркетт Вінісін»

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дієва структура управління компанії. 2. Наявність новітньої технології виробництва. 3. Наявність відповідних систем управління та контролю якості. 4. Відкритий доступ до відомостей та звітності компанії по рокам. 5. Наявність висококваліфікованих співробітників. 6. Висока якість продукції. 7. Співвідношення «Ціна-якість». 8. Добре розвинена служба маркетингу. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Слабке самозабезпечення фінансовими ресурсами. 2. Зростання вартості енергоносіїв. 3. Постійне підвищення цін на продукцію. 4. Наявність нестабільного попиту на продукцію. 5. Зниження рівня доходів населення може вплинути на обсяги продажу товарів.
Можливості	Загрози
<ol style="list-style-type: none"> 1. Потужна конкурентна позиція підприємства в регіоні. 2. Ділова репутація товариства на ринку. 3. Збільшення кількості споживачів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Військові дії. 2. Збільшення податку на прибуток, штрафні санкції і т.д. 3. Швидкий розвиток конкурентів, які можуть зайти лідируючі позиції. 4. Зміна споживчих вподобань (перехід до фірм конкурентів). 5. Збільшення витрат на виготовлення продукції, через підвищення вартості тарифів на електроенергію. 6. Зменшення високо-кваліфікованих працівників. 7. Захоплення ринку іноземними компаніями.

Джерело: побудовано за даними ТОВ «Таркетт Вінісін»

Таким чином, після проведення SWOT-аналізу можна з упевненістю сказати, що компанія має достатньо сильних сторін, які допоможуть їй залишатися одним із лідерів з виробництва будівельних виробів із пластмас на ринку України, але є й слабкі сторони, за якими компанія може поступатися своїх конкурентів і поступово втрачає свої позиції, тому від цих сторін необхідно якомога швидше позбутися.

Проаналізувавши найвпливовіші фактори сильних і слабких сторін, а також найімовірніші можливості та загрози компанії на основі SWOT-аналізу,

ми проводимо перехресний аналіз, який дозволяє нам визначити стратегічні альтернативи підприємства.

На діяльність будь-якого підприємства також впливають фактори зовнішнього середовища, які слід аналізувати за допомогою PEST-аналізу.

У світовій економіці аналіз основних факторів зовнішнього макросередовища називається PEST-аналізом. Аналіз PEST (іноді його називають STEP) – це маркетинговий інструмент для визначення політичних (P – Політика), економічних (E – Економіка), соціальних (S – Соціум) і технологічних (T – Технологія) аспектів зовнішнього середовища, які впливають на діяльність компанії. Метою даного аналізу є виявлення факторів зовнішнього середовища, які мають найбільший вплив на організацію, а також прогнозування динаміки впливу цих факторів (сприятливих чи несприятливих).

Результати PEST-аналізу представлені в табл. 3.5.

Таблиця 3.5

PEST-аналіз ТОВ «Таркетт Вінісін»

Політика (P)	Економіка (E)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Проведення політичних реформ; 2. Зміна законодавства щодо галузі; 3. Загроза воєнних дій на території; 4. Державне регулювання конкуренції; 5. Сучасні світові тенденції розвитку галузі. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Складна економічна ситуація в Україні 2. Підвищення рівня інфляції 3. Динаміка курсу національної валюти 4. Зміна податкової політики 5. Зміна рівнів доходів населення 6. Зміни у витратах підприємств через зміни комунальних тарифів (витрати на водопостачання, транспортування, тощо).
Соціум (S)	Технологія (T)
<ol style="list-style-type: none"> 1. Зміна у базових суспільних цінностях 2. Зміна способу та стилю життя 3. Стан довкілля в країні 4. Демографічні зміни через війну 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поява нових технологій 2. Зміна у рівні механізації виробництва 3. Швидкість зміни й адаптації нових технологій у виробництві 4. Виробництво нових продуктів на базі інновацій

Джерело: побудовано за даними ТОВ «Таркетт Вінісін»

Проаналізувавши результати PEST-аналізу, можна виділити основні фактори зовнішнього макросередовища, які представляють можливості та загрози для компанії. Виходячи з цього, можна зробити наступне []:

1. Військові дії становлять серйозну проблему для країни і, звичайно, для діяльності підприємства, оскільки в цьому випадку компанія постраждає від економіки країни в цілому.

2. Зміна законодавства дозволяє компаніям розширити сферу діяльності та виробництво та скористатися сприятливими можливостями для завоювання ринкових ніш. Економічна нестабільність в країні створює загрозу для підприємства і загрозу банкрутства.

3. Розвиток і вдосконалення технологій в компанії забезпечує підвищення ефективності виробництва.

4. Стан навколишнього середовища в країні може становити загрозу для виробництва продукції. Рівень екологічної безпеки в державі залишається незадовільним. На це впливає насиченість території промисловими та іншими екологічно небезпечними об'єктами, низький рівень зносу основних фондів, який у більшості з них наближається до критичних значень, що підвищує ризик техногенних аварій і катастроф.

Фінансова стратегія підприємства ТОВ «Таркетт Вінісін» на даний момент базується на підвищенні ефективності роботи за рахунок удосконалення техніки, технології та організації праці в усіх структурних підрозділах, а також підвищення якості продукції.

Підсумовуючи результати даного дослідження, зазначимо, що динаміка всіх показників фінансово-економічного стану ТОВ «Таркетт Вінісін» є позитивною і визначає ефективне управління апаратом управління.

Загальні пропозиції щодо вдосконалення фінансової стратегії підприємства на основі аналізу фінансово-економічної ситуації та SWOT-аналізу підприємства ТОВ «Таркетт Вінісін» представлені в табл. 3.6 у вигляді матриці результатів діяльності для вдосконалення фінансової стратегії.

Заходи щодо удосконалення фінансової стратегії ТОВ «Таркетт Вінісін»

Заходи	Результати (ефект)
Ціль: збільшення обсягу виконуваних робіт	
1. Розширення ринків збуту через: розширення переліку видів діяльності, запропонованих у роботі; - пошук нових клієнтів.	збільшення доходу від реалізації та чистого прибутку; формування позитивного відношення і підтримка лояльності до підприємства.
Ціль: зниження собівартості товарів/ послуг	
1. Механізація та автоматизація ручної праці;	- підвищення продуктивності праці; - зниження собівартості і підвищення якості продукції; - скорочення циклу виробництва продукції.
2. Використання спеціалізованої техніки	- підвищення продуктивності праці співробітників
3. Застосування прогресивних форм оплати праці (заробітну плату корелювати з кількістю, якістю праці та результатом виконаної роботи, причому цей зв'язок має бути очевидним для всіх)	- зростання продуктивності праці
4. Раціональне використання матеріальних ресурсів і зниження матеріаломісткості продукції на основі економічно обгрунтованого вибору матеріальних ресурсів та підвищення коефіцієнта їхнього використання	- збільшенню випуску готової продукції при незмінних розмірах задіяних капіталу; - заощадження живої праці в поточному виробничому циклі, а також зростання суспільної продуктивності праці.
Ціль: підвищення ринкової вартості підприємства	
Комп'ютеризація системи управління (аналіз, планування, контроль тощо) та інвестування в інформаційні технології (автоматична система нагадувань про дебіторську заборгованість).	- зниження відсотку несвоєчасної сплати запозуми; - зростання ринкової вартості та цінності підприємства.

Джерело: побудовано за даними ТОВ «Таркетт Вінісін»

Тому на основі аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища було запропоновано заходи удосконалення фінансової стратегії ТОВ «Таркетт Вінісін», яка дозволить підприємству підвищити свою ринкову вартість на ринку України та зацікавити інвесторів. У свою чергу підприємство спрямує інвестовані кошти на модернізацію виробництва та обладнання, що дозволить виводити на український ринок новітню продукцію з удосконаленим технологічним процесом і за доступною для споживачів ціною.

Висновок до розділу 3

Для підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства необхідний системний фінансовий менеджмент з урахуванням специфіки виду діяльності підприємства. Це дасть змогу створити найбільш ефективні інструменти для досягнення мети фінансової політики, забезпечити безперебійну та ефективну роботу підприємства. При комплексному розгляді фінансової діяльності підприємства та комплексній оцінці характеру внутрішніх і зовнішніх факторів фінансова діяльність забезпечить відповідність фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарської діяльності сучасним умовам господарювання.

На основі аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища було запропоновано заходи удосконалення фінансової стратегії ТОВ «Таркетт Вінісін», яка дозволить підприємству підвищити свою ринкову вартість на ринку України та зацікавити інвестори. У свою чергу підприємство спрямує інвестовані кошти на модернізацію виробництва та обладнання, що дозволить виводити на український ринок новітню продукцію з удосконаленим технологічним процесом і за доступною для споживачів ціною.

ВИСНОВКИ

Фінансова діяльність як складова частина господарської діяльності спрямована на забезпечення надходження і використання грошових ресурсів, здійснення розрахунків, досягнення оптимального співвідношення власного і позикового капіталу та максимально ефективного його використання.

Під фінансовою діяльністю підприємства слід розуміти цілеспрямований процес формування та ефективного використання фінансових ресурсів підприємства, спрямований на ефективне функціонування та розвиток у контексті обраної фінансової стратегії.

Управління фінансовою діяльністю організації слід представити як сукупність взаємозалежних і взаємодіючих функціональних підсистем: управління активами; управління капіталом; управління інвестиціями; управління грошовими потоками; управління сплатою податків; управління фінансовими ризиками.

Ефективне управління зазначеними підсистемами фінансової діяльності є ключовим фактором досягнення фінансової стабільності. Функціонування системи фінансового менеджменту здійснюється в рамках діючого нормативно-правового забезпечення.

Ефективне управління фінансовою діяльністю підприємства залежить від забезпечення фінансової підсистеми своєчасною, якісною та правдивою інформацією, яка надходить від окремих її елементів і підсистем. Досягнення цієї мети можливе шляхом прийняття зважених, виважених рішень в управлінні всіма існуючими системами бізнес-одиниці.

Проведений аналіз системи показників щодо оцінки фінансової стійкості та платоспроможності ТОВ «Таркетт Вінісін» протягом 2020-2023 років показав, що дане підприємство є фінансово стійким, фінансово незалежним, платоспроможним та ліквідним. Даному підприємству не загрожує ймовірність банкрутства, проте менеджменту необхідно наявні фінансові ресурси

спрямовувати на максимальне використання наявного фінансово-економічного потенціалу ТОВ «Таркетт Вінісін».

В ході аналізу, було встановлено, що зменшення чистого прибутку у 2023 році за рахунок використання власного капіталу при одночасному зменшенні рентабельності власного капіталу свідчить про погіршення ефективності використання власного капіталу, інвестованого в активи. Зменшення рентабельності власного капіталу може бути показником того, що підприємство не достатньо ефективно використовує свої ресурси, що призводить до зменшення її доходів.

Аналіз системи оцінки ефективності фінансової діяльності ТОВ «Таркетт Вінісін» підкреслює необхідність вирішення різних питань, пов'язаних з використанням ресурсів, контролем витрат і стратегічним плануванням. Визначивши ці області для вдосконалення, підприємство може працювати над посиленням своїх практик фінансового менеджменту та, зрештою, покращити свої загальні фінансові показники та довгострокову стійкість.

Для підвищення ефективності фінансової діяльності підприємства необхідний системний фінансовий менеджмент з урахуванням специфіки виду діяльності підприємства. Це дасть змогу створити найбільш ефективні інструменти для досягнення мети фінансової політики, забезпечити безперебійну та ефективну роботу підприємства. При комплексному розгляді фінансової діяльності підприємства та комплексній оцінці характеру внутрішніх і зовнішніх факторів фінансова діяльність забезпечить відповідність фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарської діяльності сучасним умовам господарювання.

На основі аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища було запропоновано заходи удосконалення фінансової стратегії ТОВ «Таркетт Вінісін», яка дозволить підприємству підвищити свою ринкову вартість на ринку України та зацікавити інвестори. У свою чергу підприємство спрямує інвестовані кошти на модернізацію виробництва та обладнання, що дозволить

виводити на український ринок новітню продукцію з удосконаленим технологічним процесом і за доступною для споживачів ціною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азаренкова Г. М. Журавель Т. М., Михайленко Р. М. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Знання-Прес, 2009. 299 с.
2. Аранчій В. І. Фінанси підприємств: навч. посіб. К.: Професіонал, 2004. 304 с.
3. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія і практика: навч. посіб. Київ: в-во «Центр учбової літератури», 2019. 327с.
4. Бердар М. М. Фінанси підприємств : навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2010. 352 с.
5. Бережна Т. Український бізнес має залишатись в Україні і працювати на перемогу// Міністерство економіки України. 2022. URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=e160e1c6-3e16-4fc2-a7ba-64dd16809605&title=UkrainskiiBiznes>.
6. Берест М. М. Сутність та змістовні аспекти антикризового фінансового управління підприємством. Світ фінансів. 2018. № 2. С. 131–136.
7. Білик М. Д., Павловська О. В., Притуляк Н. М., Невмержицька Н. Ю. Фінансовий аналіз: навч. посібник, 2-ге вид. К.: КНЕУ, 2014. 592 с.
8. Богомолова Н. І. Фінансові важелі в системі формування показників діяльності підприємства *Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер.: Економіка і управління*. 2014. №27. С. 277 – 281
9. Борисова В.А. Методологічні основи аналізу фінансового стану підприємств. *Фінанси України*. 2016. №10. С.63-68.
10. Варналій З.С. Основи підприємництва: навч. посібник. К.: Знання-Прес, 2018. 239 с.
11. Гайченя П.В. Оптимізація структури капіталу підприємства. URL: <chrome-extension://efaidnbnmnibpcajpcglclefindmkaj/https://conf.ztu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/79-1.pdf>.
12. Гой І. В., Смелянська Т.П. Підприємництво: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури». 2013. 368 с.

13. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.08.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

14. Демченко Н. В., Євтушенко О. А. Формування організаційного забезпечення управління фінансовою діяльністю підприємства в сучасних умовах. *Бізнес Інформ*. 2011. №4. С. 105-109.

15. Дехтяр Н. А. Люта О. В., Пігуль Н. Г. Фінансовий механізм діяльності суб'єктів господарювання: монографія. Суми Університетська книга. 2011. 182 с.

16. Єлецьких С. Я. Дослідження сутності та складових фінансового механізму стійкого розвитку промислового підприємства. *Економіка промисловості*. 2013. №3 (63). С. 105 –112.

17. Жукова О.А., Михайлюк В.В. Теоретичні аспекти фінансового забезпечення підприємств комунального господарства. *Подільський науковий вісник*. № 2 (14). Вінниця. 2020. С. 10—14.

18. Жулин О. В., Зеленюк-Джунь Л. В. Управління фінансовими ресурсами комунальних підприємств і перспективи їх розвитку. *Бізнес-інформ*. № 7, 2020. URL: http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform2020-7_0-pages-174_180.pdf.

19. Загірняк Д.М., Данилко В.К., Іщенко С.В., Лига Д.Л. Стратегічна стійкість в умовах глобалізації економіки як антикризовий інструмент. *Вісник НТУ «Харківський політехнічний інститут» (Економічні науки)*. 2020. (3). С. 102-105.

20. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999. Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

21. Зятковський І. В. Зятковська Л. І., Романів М. В. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навч. посіб. Чернівці : Золоті литаври, 2007. 274 с.

22. Касич А.О., Хімич І. Г. Методичні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства. *Бізнес Інформ*. 2012. № 12. С. 176–179.

23. Квасній Л.Г., Попівняк О.М., Щербан О.Я. Стратегічне і тактичне планування діяльності підприємства як основні складові механізму забезпечення його економічної безпеки. URL: <http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/Economic-visnik-4-2015-11.pdf>.

24. Кириченко О. А., Ваганов К. Г. Сучасна система управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства. *Механізм регулювання економіки*. 2016. №1. URL: <http://uadocs.exdat.com/docs/index68609.html>.

25. Кіндрацька Г., Гордієнко С. Інформаційні ресурси фінансового аналізу: вплив викривленої фінансової інформації на якість його результатів. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 2. С. 216-226.

26. Кірейцева Г. Г. «Фінансовий менеджмент»: навч. посібн. / за ред. проф. Г. Г. Кірейцева. Житомир: ЖІТІ, 2017. – 432 с.

27. Кірсанова Т. О., Дьяченко Н. А. Проблеми та перспективи фінансового планування на підприємстві. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2011. №4. С. 48 – 57.

28. Ковалевська А. В., Петрова Р. В., Строков О. Ю. Критичний аналіз методів вирішення задачі оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства. *Бізнес Інформ*. 2018. № 11. С. 296-302.

29. Колісник Х.С., Рябик Г.Є. Оперативне планування на українських підприємствах: сучасні пріоритети. URL: http://www.confcontact.com/2016-ekonomika-i-menedzhment/1_kolisnik.htm.

30. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств : навч. посіб. Київ: Знання, КОО, 2020. 387 с.

31. Костирко Л.А. Діагностика потенціалу фінансово-економічної стійкості підприємства: монографія. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків: «Фактор», 2017. 336 с.

32. Костирко Р.О. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Х.: Фактор, 2015. 784с.

33. Кравчук О. М., Лещук О. М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2010. 504 с.

34. Кривов'язюк І.В. Антикризове управління підприємством: навчальний посібник. 3-тє видання, доповн. і переробл. Київ: Видавничий дiм "Кондор", 2020. 396 с.

35. Лучко М.Р., Жукевич С.М., Фарiон А.І. Фiнансовий аналіз: навч. посiб. Тернопiль: ТНЕУ, 2016. 304с.

36. Мартюшева Л. С., Меренкова Л. О. Фiнансова дiяльнiсть суб'єктiв пiдприємництва: навч. посiб. Х. : ХНЕУ, 2008. 218 с.

37. Набатова Ю. А. Чорненко О. С. Шляхи та напрямки полiпшення фiнансової дiяльнiстьi суб'єкта господарювання. *Ефективна економiка*. 2018, № 11. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/11_2018/78.pdf

38. Нацiональне положення (стандарт) бухгалтерського облiку 1 «Загальнi вимоги до фiнансової звітностi», затверджене Наказом Мiнiстерства фiнансiв України вiд 07.02.2013 р. № 73.

39. Непочатенко О. О., Мельничук Н. Ю. Фiнанси пiдприємств : пiдручн. Умань : Сочiнський, 2017. 501 с.

40. Непран І. В. Пiдвищення ефективностi фiнансового контролю на пiдприємствах в Україні Управлiння розвитком. 2014. №2 (165). С. 5 – 7.

41. Нiпiалiдi О. Ю., Карпишин Н. І. Фiнанси пiдприємств : навч. посiб. Тернопiль : Економiчна думка, 2009. 232 с.

42. Олiйник Т. О., Матейченко А. Ю. Методи оцiнки фiнансового стану та ефективностi використання ресурсiв пiдприємства. *Економiчний вiсник Запорiзької Державної iнженерної академiї*. 2018. Вип. 5. С. 119-123.

43. Положення (стандарт) бухгалтерського облiку 15 «Дохiд» (П(С)БО 15) затверджено наказом Мiнфiну вiд 29 листопада 1999 року № 290. URL: <https://zakon.help/law/290/>

44. Положення (стандарт) бухгалтерського облiку 16 «Витрати» (П(С)БО 16) затверджено наказом Мiнфiну вiд 31 грудня 1999 року № 318 URL: <https://zakon.help/law/318/>

45. Саенко М. Г. Стратегiя пiдприємства: пiдручник. Тернопiль: Економiчна думка, 2017. 390 с.

46. Селівестрова Л., Скрипник О. Фінансовий аналіз. навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2019 р. 274 с.
47. Терещенко О.О. «Фінансова діяльність суб'єктів господарювання». навч. посіб. К.: КНЕУ. 2004. 554с.
48. Титаренко І. В. Організація управління фінансовою системою підприємства *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Сер: Економіка. 2011. Вип. 16. С. 220-224.
49. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств: навч. посібник. К.: Кондор. 2005. 400 с.
50. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 440 с.
51. Фінанси підприємств: Підручник / А. М. Поддєрьогін, М. Д. Білик, Л. Д. Буряк та ін., Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А. М. Поддєрьогін. 6-те вид., перероб. та допов. К.: КНЕУ. 2006. 552 с.
52. Фінанси підприємств: підручник / А.М. Поддєрьогін, М.Д. Білик, Л.Д. Буряк та ін.; кер. авт. кол. і наук. ред. А.М. Поддєрьогін; 5-те вид., перероб і доп. – К.: КНЕУ, 2017. – 546 с.
53. Фінансовий аналіз: навч. посіб./ укл.: Н. Л. Марусяк. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 172 с.
54. Фінансовий менеджмент : підручник / відп. ред. Непочатенко О. О. Умань : Сочінський, 2019. 523 с.
55. Фінансовий менеджмент: підручник / Під кер. А.М. Поддєрьогіна. К. : КНЕУ, 2005. 536 с.
56. Шевчук Л. П., Ярмак Н. В. Аналіз показників фінансового стану бізнес-одиниці щодо оцінки необхідних грошових ресурсів. *Регіональна бізнес-економіка та управління*. 2019. № 3. С. 50-56.
57. Шишкіна О. В., Баранець А. А. Дослідження сутності фінансової діяльності суб'єктів підприємницької діяльності. *Фінансові дослідження*. 2017. № 1 (2). С. 186-195.

58. Юдіна С. В., Летучий В. В., Стіпа А. О. Підходи до аналізу та оцінки позикових фінансових ресурсів підприємства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія «Економіка і управління»*. 2019. Т. 30 (69), № 5, ч. 1. С. 116-123.

59. Яременко В. Г., Салманов Н. М. Сутність поняття та особливості класифікації фінансових ресурсів підприємств. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. № 19 (3). - С. 158-162.

60. Ярова Ю. Ю., Ліщинська Л. Б. Сутність внутрішнього контролю на підприємствах України. *Економічні науки. Економіка підприємства*. URL: http://www.rusnauka.com/31_PRNT_2010/Economics/73977.doc.htm

Додатки

Фінансова звітність за 2023 рік

Дата звіту	27.02.2024
Період	2023 рік, 12 міс
Бухгалтер	Свирида Ольга Василівна
КАТОТТГ	UA26060170010082672
Кількість працівників	259

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Актив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	129.00	155.00
первісна вартість	1001	937.00	1 059.00
накопичена амортизація	1002	808.00	904.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	11 703.00	8 850.00
Основні засоби	1010	118 521.00	101 402.00
первісна вартість	1011	424 390.00	432 807.00
знос	1012	305 869.00	331 405.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	130 353.00	110 407.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	151 006.00	115 977.00
Виробничі запаси	1101	23 581.00	24 898.00
Незавершене виробництво	1102	113 524.00	78 756.00
Готова продукція	1103	12 993.00	11 555.00
Товари	1104	908.00	768.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрахування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	49 245.00	70 138.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	2 160.00	5 279.00
з бюджетом	1135	8 270.00	8 478.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітної періоду, тис. грн	На кінець звітної періоду, тис. грн
у тому числі з податку на прибуток	1136	0.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	25.00	71.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	169 493.00	209 316.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	169 493.00	209 316.00
Витрати майбутніх періодів	1170	187.00	1 155.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	1 466.00	631.00
Усього за розділом II	1195	381 852.00	411 045.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	512 205.00	521 452.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітної періоду, тис. грн	На кінець звітної періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	213 607.00	213 607.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	167 934.00	217 018.00
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	16 161.00	18 744.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	88 518.00	46 474.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	486 220.00	495 843.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення	1500	0.00	
Відстрочені податкові зобов'язання			
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0.00	
Довгострокові забезпечення	1520	2 443.00	2 158.00
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	2 443.00	2 158.00
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	2 443.00	2 158.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	16 964.00	16 471.00
розрахунками з бюджетом	1620	3 630.00	2 979.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	3 230.00	2 542.00
розрахунками зі страхування	1625	0.00	
розрахунками з оплати праці	1630	0.00	41.00
за одержаними авансами	1635	2 921.00	3 695.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	0.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	27.00	265.00
Усього за розділом III	1695	23 542.00	23 451.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	512 205.00	521 452.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	537 513.00	725 330.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	513 388.00	647 205.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	24 125.00	78 125.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	44 291.00	47 230.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	22 279.00	20 677.00
Витрати на збут	2150	14 303.00	16 628.00
Інші операційні витрати	2180	18 711.00	21 063.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	13 123.00	66 987.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220		0.00
Інші доходи	2240	456.00	4 168.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250		0.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	9.00	7 333.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	13 570.00	63 822.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-2 552.00	-12 154.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	11 018.00	51 668.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	11 018.00	51 668.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	376 676.00	555 097.00
Витрати на оплату праці	2505	65 606.00	77 163.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	12 257.00	14 763.00
Амортизація	2515	26 797.00	29 268.00
Інші операційні витрати	2520	46 661.00	56 840.00
Разом	2550	527 997.00	733 131.00

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

Рух коштів у результаті операційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	464 265.00	568 514.00
Повернення податків і зборів	3005	63 944.00	119 801.00
у тому числі податку на додану вартість	3006	63 944.00	119 801.00
Цільового фінансування	3010	1 221.00	5 314.00
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		0.00
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	72 366.00	240 321.00
Надходження від повернення авансів	3020		0.00
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	1 532.00	735.00
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		0.00
Надходження від операційної оренди	3040	13 474.00	0.00
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		0.00
Надходження від страхових премій	3050		0.00
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		0.00
Інші надходження	3095	1 707.00	1 983.00
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	406 908.00	627 852.00
Праці	3105	52 673.00	62 127.00
Відрахувань на соціальні заходи	3110	12 259.00	14 766.00
Зобов'язань з податків і зборів	3115	23 412.00	30 063.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	4 635.00	9 235.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		0.00
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Витрачання на оплату авансів	3135	79 265.00	75 130.00
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		0.00
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	329.00	3 285.00
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		0.00
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		0.00
Інші витрачання	3190	2 681.00	5 061.00
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	40 982.00	118 384.00

Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		0.00
необоротних активів	3205	1 535.00	9 992.00
Надходження від отриманих: відсотків	3215		0.00
дивідендів	3220		0.00
Надходження від деривативів	3225		0.00
Надходження від погашення позик	3230		0.00
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		0.00
Інші надходження	3250		0.00
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255		0.00
необоротних активів	3260	12 485.00	10 266.00
Виплати за деривативами	3270		0.00
Витрачання на надання позик	3275		0.00
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		0.00
Інші платежі	3290		0.00
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-10 950.00	-274.00

Рух коштів у результаті фінансової діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Власного капіталу	3300		0.00
Отримання позик	3305		0.00
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		0.00
Інші надходження	3340		0.00
Витрачання на: Викип власних акцій	3345		0.00
Погашення позик	3350		0.00
Сплату дивідендів	3355		0.00
Витрачання на сплату відсотків	3360		0.00
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		0.00
Витрачання на придбання частки в дочірньому	3370		0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
підприємстві			
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		0.00
Інші платежі	3390		0.00
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0.00	0.00
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	30 032.00	118 110.00
Залишок коштів на початок року	3405	169 493.00	46 078.00
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	9 791.00	5 305.00
Залишок коштів на кінець року	3415	209 316.00	169 493.00

Фінансова звітність за 2022 рік

Дата звіту	27.02.2023
Період	2022 рік, 12 міс
Бухгалтер	Свирида Ольга Василівна
КАТОТТГ	UA26060170010082672
Кількість працівників	303

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

АКТИВ

Назва рядка	Код рядка	На початок звітнього періоду, тис. грн	На кінець звітнього періоду, тис. грн
I. Необоротні активи Нематеріальні активи	1000	235.00	129.00
первісна вартість	1001	937.00	937.00
накопичена амортизація	1002	702.00	808.00
Незавершені капітальні інвестиції	1005	14 172.00	11 703.00
Основні засоби	1010	127 659.00	118 521.00
первісна вартість	1011	422 448.00	424 390.00
знос	1012	294 789.00	305 869.00
Інвестиційна нерухомість	1015	0.00	
первісна вартість	1016	0.00	
знос	1017	0.00	
Довгострокові біологічні активи	1020	0.00	
первісна вартість	1021	0.00	
накопичена амортизація	1022	0.00	
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	0.00	
інші фінансові інвестиції	1035	0.00	
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0.00	
Відстрочені податкові активи	1045	0.00	
Гудвіл	1050	0.00	
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0.00	
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0.00	
Інші необоротні активи	1090	0.00	
Усього за розділом I	1095	142 066.00	130 353.00
II. Оборотні активи Запаси	1100	153 099.00	151 006.00
Виробничі запаси	1101	57 848.00	23 581.00
Незавершене виробництво	1102	83 457.00	113 524.00
Готова продукція	1103	10 108.00	12 993.00
Товари	1104	1 686.00	908.00
Поточні біологічні активи	1110	0.00	
Депозити перестрашування	1115	0.00	
Векселі одержані	1120	0.00	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	103 917.00	49 245.00
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	16 143.00	2 160.00
з бюджетом	1135	31 395.00	8 270.00

Назва рядка	Код рядка	На початок звітної періоду, тис. грн	На кінець звітної періоду, тис. грн
у тому числі з податку на прибуток	1136	4 085.00	
з нарахованих доходів	1140	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1145	0.00	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	171.00	25.00
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.00	
Гроші та їх еквіваленти	1165	46 078.00	169 493.00
Готівка	1166	0.00	
Рахунки в банках	1167	46 078.00	169 493.00
Витрати майбутніх періодів	1170	309.00	187.00
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0.00	
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0.00	
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0.00	
резервах незароблених премій	1183	0.00	
інших страхових резервах	1184	0.00	
Інші оборотні активи	1190	1 497.00	1 466.00
Усього за розділом II	1195	352 609.00	381 852.00
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0.00	
Баланс	1300	494 675.00	512 205.00

Пасив

Назва рядка	Код рядка	На початок звітної періоду, тис. грн	На кінець звітної періоду, тис. грн
I. Власний капітал Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	213 607.00	213 607.00
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0.00	
Капітал у дооцінках	1405	0.00	
Додатковий капітал	1410	166 777.00	167 934.00
Емісійний дохід	1411	0.00	
Накопичені курсові різниці	1412	0.00	
Резервний капітал	1415	16 100.00	16 161.00
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	42 459.00	88 518.00
Неоплачений капітал	1425	0.00	
Вилучений капітал	1430	0.00	
Інші резерви	1435	0.00	
Усього за розділом I	1495	438 943.00	486 220.00
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0.00	
Пенсійні зобов'язання	1505	0.00	
Довгострокові кредити банків	1510	0.00	
Інші довгострокові зобов'язання	1515	0.00	
Довгострокові забезпечення	1520	3 000.00	2 443.00
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	3 000.00	2 443.00
Цільове фінансування	1525	0.00	
Благодійна допомога	1526	0.00	
Страхові резерви	1530	0.00	
у тому числі: резерв довгострокових зобов'язань	1531	0.00	
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	0.00	

Назва рядка	Код рядка	На початок звітного періоду, тис. грн	На кінець звітного періоду, тис. грн
резерв незароблених премій	1533	0.00	
інші страхові резерви	1534	0.00	
Інвестиційні контракти	1535	0.00	
Призовий фонд	1540	0.00	
Резерв на виплату джек-поту	1545	0.00	
Усього за розділом II	1595	3 000.00	2 443.00
III. Поточні зобов'язання і забезпечення Короткострокові кредити банків	1600	0.00	
Векселі видані	1605	0.00	
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.00	
товари, роботи, послуги	1615	51 471.00	16 964.00
розрахунками з бюджетом	1620	306.00	3 630.00
у тому числі з податку на прибуток	1621	0.00	3 230.00
розрахунками зі страхування	1625	0.00	
розрахунками з оплати праці	1630	117.00	
за одержаними авансами	1635	20.00	2 921.00
за розрахунками з учасниками	1640	0.00	
із внутрішніх розрахунків	1645	0.00	
за страховою діяльністю	1650	0.00	
Поточні забезпечення	1660	0.00	
Доходи майбутніх періодів	1665	64.00	
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0.00	
Інші поточні зобов'язання	1690	754.00	27.00
Усього за розділом III	1695	52 732.00	23 542.00
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0.00	
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0.00	
Баланс	1900	494 675.00	512 205.00

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Фінансові результати

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	725 330.00	819 518.00
Чисті зароблені страхові премії	2010		0.00
Премії підписані, валова сума	2011		0.00
Премії, передані у перестраховання	2012		0.00
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013		0.00
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014		0.00
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	647 205.00	764 708.00
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070		0.00
Валовий: прибуток	2090	78 125.00	54 810.00
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105		0.00
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110		0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111		0.00
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112		0.00
Інші операційні доходи	2120	47 230.00	12 865.00
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121		0.00
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122		0.00
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123		0.00
Адміністративні витрати	2130	20 677.00	20 042.00
Витрати на збут	2150	16 628.00	17 424.00
Інші операційні витрати	2180	21 063.00	29 098.00
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181		0.00
Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182		0.00
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	66 987.00	1 111.00
Дохід від участі в капіталі	2200		0.00
Інші фінансові доходи	2220		0.00
Інші доходи	2240	4 168.00	834.00
Дохід від благодійної допомоги	2241		0.00
Фінансові витрати	2250		0.00
Втрати від участі в капіталі	2255		0.00
Інші витрати	2270	7 333.00	0.00
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275		0.00
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	63 822.00	1 945.00
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-12 154.00	-727.00
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		0.00
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	51 668.00	1 218.00

Сукупний дохід

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		0.00
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		0.00
Накопичені курсові різниці	2410		0.00
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		0.00
Інший сукупний дохід	2445		0.00
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0.00	0.00
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		0.00
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0.00	0.00
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	51 668.00	1 218.00

Елементи операційних витрат

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, тис. грн	За аналогічний період попереднього року, тис. грн
Матеріальні затрати	2500	555 097.00	669 082.00
Витрати на оплату праці	2505	77 163.00	77 764.00
Відрахування на соціальні заходи	2510	14 763.00	16 136.00
Амортизація	2515	29 268.00	28 187.00
Інші операційні витрати	2520	56 840.00	67 457.00
Разом	2550	733 131.00	858 626.00

Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Дивіденди на одну просту акцію	2650		0.00

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

Рух коштів у результаті операційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	568 514.00	587 318.00
Повернення податків і зборів	3005	119 801.00	122 559.00
у тому числі податку на додану вартість	3006	119 801.00	122 559.00
Цільового фінансування	3010	5 314.00	1 413.00
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011		0.00
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	240 321.00	208 773.00
Надходження від повернення авансів	3020		0.00
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	735.00	745.00
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035		0.00
Надходження від операційної оренди	3040		0.00
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045		0.00
Надходження від страхових премій	3050		0.00
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055		0.00
Інші надходження	3095	1 983.00	1 780.00
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	627 852.00	753 821.00
Праці	3105	62 127.00	62 791.00
Відрахувань на соціальні заходи	3110	14 766.00	16 216.00
Зобов'язань з податків і зборів	3115	30 063.00	31 601.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	9 235.00	12 273.00
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117		0.00
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118		0.00
Витрачання на оплату авансів	3135	75 130.00	103 524.00
Витрачання на оплату повернення авансів	3140		0.00
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	3 285.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150		0.00
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155		0.00
Інші витрачання	3190	5 061.00	4 454.00
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	118 384.00	-49 819.00

Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200		0.00
необоротних активів	3205	9 992.00	314.00
Надходження від отриманих: відсотків	3215		0.00
дивідендів	3220		0.00
Надходження від деривативів	3225		0.00
Надходження від погашення позик	3230		0.00
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235		0.00
Інші надходження	3250		0.00
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255		0.00
необоротних активів	3260	10 266.00	35 679.00
Виплати за деривативами	3270		0.00
Витрачання на надання позик	3275		0.00
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280		0.00
Інші платежі	3290		0.00
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-274.00	-35 365.00

Рух коштів у результаті фінансової діяльності

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Надходження від: Власного капіталу	3300		0.00
Отримання позик	3305		0.00
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310		0.00
Інші надходження	3340		0.00
Витрачання на: Викип власних акцій	3345		0.00
Погашення позик	3350		0.00
Сплату дивідендів	3355		0.00
Витрачання на сплату відсотків	3360		0.00
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365		0.00
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370		0.00
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375		0.00
Інші платежі	3390		0.00
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0.00	0.00

Назва рядка	Код рядка	За звітний період, грн	За аналогічний період попереднього року, грн
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	118 110.00	-85 184.00
Залишок коштів на початок року	3405	46 078.00	145 042.00
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	5 305.00	-13 780.00
Залишок коштів на кінець року	3415	169 493.00	46 078.00